

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 11/2020 - 46 pàgines
Sessió ordinària del dia 25 de juny del 2020

El dia 25 de juny del 2020, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 47/2020, que és el següent:

1- Examen i votació de la presa en consideració de la Proposició de llei de modificació de la Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2

2- Examen i votació de l'Esmena de l'article 124 de l'Estatut de la Cort Penal Internacional (CPI), adoptada a la Haia, Països Baixos, el 26 de novembre del 2015.

3- Examen i votació de l'Esmena de l'article 8.2e) de l'Estatut de la Cort Penal Internacional (CPI), adoptada a la Haia, Països Baixos, el 26 de novembre del 2015.

4- Examen i votació del Projecte de llei de modificació de la Llei 9/2014, del 3 de juny, d'ajuts a l'estudi.

5- Examen i votació del Projecte de llei de mesures de racionalització econòmica i de recursos humans del sector públic i de reducció salarial dels càrrecs electes i de lliure designació de les entitats públiques.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de la M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet, Síndica General, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig

M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli

M. I. Sr. Jordi Font Mariné

M. I. Sr. Pere López Agràs

M. I. Sr. Marc Magallon Font

M. I. Sra. Maria Martisella González

M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud

M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells

M. I. Sra. Núria Rossell Jordana

M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez

M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez

M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet

S'ha excusat l'absència dels M. I. Srs. Oliver Alís Salguero, Bernadeta Coma González; Ferran Costa Marimon, Raul Ferré Bonet, Eva López Herrero, Joaquim Miró Castillo, Ester Molné Soldevila, David Montané Amador, Roger Padreny Carmona, Meritxell Palmitjavila Naudí, Josep Pintat Forné, Joan Carles Ramos Reboredo i Susanna Vela Palomares.

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernández, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Èric Jover Comas, ministre de Finances i Portaveu; Maria Ubach Font, ministra d'Afers Exteriors; Sílvia Calvo Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Ester Vilarrubla Escalles, ministra d'Educació i Ensenyament Superior i Judith Pallarés Cortés, ministra de Funció Pública i Simplificació Administrativa.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Sílvia Ferre Ghiringhelli, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.02h)

La Sra. síndica general:

Punt número 1

1- Examen i votació de la presa en consideració de la Proposició de Llei de modificació de la Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

La proposició de llei fou publicada en el Butlletí número 30/2020 del 12 de maig. El criteri del Govern ha estat publicat en el Butlletí número 40/2020 del 3 de juny.

Intervé pel Govern per llegir el criteri, el Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Procediré a defensar el criteri del Govern relatiu a la Proposició de Llei de modificació de la Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

La proposició de llei té per objecte modificar diversos aspectes de l'articulat vigent de la Llei 5/2020 del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2 relatiu als treballadors per compte propi a la carència dels préstecs hipotecaris i préstecs personals i a la reducció i garantia dels subministraments bàsics a les persones físiques que realitzen una activitat per compte propi.

El Govern considera que la recent modificació de la Llei 5/2020 soluciona i millora algunes de les situacions que pretén corregir la Proposició de Llei impulsada.

D'aquesta manera, l'objectiu de l'article 1 de la Proposició de llei, que pretén modificar els apartats 1 i 2 de l'article 18 de la Llei 5/2020, del 18 d'abril, queda solucionat amb la disposició final primera de la modificació de la Llei 5/2020.

La disposició final esmentada modifica l'article 18, sobre les prestacions de les persones que realitzen una activitat per compte propi, de tal forma que les persones que realitzen una activitat per compte propi que hagi estat suspesa, tant obligatòriament per decret del Govern com voluntàriament, o que estigui sotmesa a un règim de guàrdia o permanència per decret del Govern, en qualsevol moment posterior al 13 de març del 2020, tenen dret a percebre mensualment les prestacions fins que el Govern decideixi altrament per decret, amb el benentès que un cop la suspensió obligatòria o el règim de guàrdia o permanència deixin de ser vigents només es té dret a percebre les prestacions esmentades si es justifica una davallada significativa de la xifra de negoci. La prestació es calcula d'acord amb la base de cotització corresponent al mes de febrer del 2020 i inclou totes les bases de cotització previstes.

A banda d'incloure ja totes les bases de cotització que preveu la Proposició de Llei analitzada, la modificació inclou també altres casuístiques que van més enllà del text motiu d'anàlisi, i per tant millora la cobertura al teixit dels treballadors per compte propi en incloure un apartat específic per a les persones menors de 35 anys que s'han acollit al règim especial de l'article 223 quinques de la Llei de la seguretat social.

Pel que fa als articles 2 i 3 de la Proposició de Llei analitzada, pretenen suprimir l'apartat 4 de l'article 21 i modificar l'apartat 1 de l'article 31 de la Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

Aquestes dos situacions queden resoltes també en la disposició final primera de la recent modificació de la Llei 5/2020, del 18 d'abril, ja que s'anul·la la incompatibilitat que el text original donava peu a interpretar que hi havia, quan l'esperit del text original no perseguia aquesta situació.

Així doncs, la recent modificació aprovada permet que les persones que realitzen una activitat per compte propi puguin compatibilitzar la reducció de la cotització i la percepció de la prestació prevista equivalent al salari mínim. També es resol en la mateixa disposició final que la reducció significativa de l'activitat permeti a les persones que realitzen una activitat per compte propi acollir-se a una base de cotització equivalent al salari mínim fins que el Govern no declari per decret la fi de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia.

En relació amb l'article 4 de la Proposició de llei, es proposa modificar l'apartat 1 de l'article 32 de la Llei 5/2020 del 18 d'abril, i es pretén que les persones que realitzen una activitat per compte propi puguin sol·licitar la suspensió temporal de la cotització a la

Caixa Andorrana de Seguretat Social mentre el Govern no declari per decret la fi de la situació d'emergència sanitària. En aquest sentit, el Govern no considera necessari modificar la Llei 5/2020 en els termes plantejats, atès que la represa de l'activitat permet als treballadors per compte propi emprendre de nou la seva activitat, i si aquesta activitat s'inicia amb una davallada significativa de la xifra de negoci poden cotitzar sobre la base del salari mínim i percebre la prestació equivalent al salari mínim.

L'executiu interpreta, a més, que hi ha una contradicció entre l'article 3 i l'article 4 de la Proposició de Llei del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, atès que l'article 3 proposa una reducció de la base de la cotització equivalent al salari mínim mentre els treballadors per compte propi acreditin una davallada significativa de la xifra de negoci o fins que el Govern declari la fi de l'emergència sanitària, i en l'article 4 plantegen que la suspensió temporal de la cotització estigui vinculada a la declaració del Govern de la fi de l'emergència sanitària.

En els articles 5 i 6 de la Proposició de Llei, el Grup Parlamentari Socialdemòcrata re formula l'accés a les carències hipotecàries per als treballadors per compte propi. El seu objectiu és eliminar una part de l'apartat 4 de l'article 39 de la Llei, en què s'inclouia la possibilitat de carències per als autònoms i desenvolupar-les en un article propi, el 39 bis.

Hi ha dos diferències principals entre la Proposició de Llei i la Llei vigent. La primera és l'eliminació del requisit que l'activitat ha d'haver estat suspesa o en règim de guàrdia per poder assolir aquesta carència.

La segona és que desvincula la disponibilitat de la carència a la situació d'emergència sanitària i arriba a introduir carències de set mesos.

El Govern està d'acord que el règim de carències és una eina important per poder disminuir part de l'impacte econòmic que han de patir els autònoms com a conseqüència del SARS-CoV-2.

De fet, l'executiu ha desenvolupat tot un ventall de mesures en què també s'inclou la possibilitat de carències en els préstecs o crèdits hipotecaris. Tanmateix, el Govern també té la responsabilitat de desenvolupar mesures raonables i ponderades basades en el precepte de la corresponsabilitat. En aquest sentit, obligar per Llei a introduir carències generalitzades de set mesos independentment de la situació de l'emergència sanitària pot semblar excessiu en opinió del Govern..

Per aquest motiu, el Govern ha decidit aplicar una doble mesura que considera més equilibrada. D'una banda, establir legalment, a través de la Llei 5/2020, carències directament vinculades als períodes de

l'emergència sanitària. D'altra banda, i gràcies a la modificació, votada el 25 de maig passat, de l'apartat 10 del mateix article 39 de la Llei 5/2020, facilitar el desenvolupament d'un conveni sectorial del sector financer que permeti, seguint criteris validats internacionalment, ampliar aquestes carències a altres casuístiques.

Així doncs l'assoliment de l'acord sectorial ja apuntava la recent modificació legislativa, ha representat una eina més de suport a l'abast de les persones físiques o jurídiques que el necessitin.

L'article 7 de la Proposició de Llei presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata busca a regular la reducció i garantia de subministraments bàsics a les persones físiques que realitzen una activitat per compte propi.

Aquest article pretén donar un marc legal a unes pràctiques que ja es duen a terme i a unes mesures que el Govern ja ha implementat des del principi de la crisi sanitària. El Decret del 27-3-2020 pel qual s'adopta, amb caràcter excepcional, l'aplicació temporal de descomptes en els preus de les telecomunicacions vigents i el Decret del 27-3-2020 pel qual s'adopten, amb caràcter excepcional, modificacions temporals de les tarifes elèctriques aprovades pel Decret del 18-12-2019 ja preveuen reduccions de les quotes d'abonament de la telefonia i de les tarifes elèctriques tant per a les empreses com per als autònoms.

Les reduccions de les tarifes elèctriques i els descomptes dels preus de telefonia fixa, Internet i serveis de connectivitat a les empreses i els treballadors per compte propi ja són una realitat des de finals de març i els autònoms i les empreses que els han sol·licitat ja se n'estan beneficiant sense haver d'esperar l'aprovació d'aquesta Proposició de Llei.

D'altra banda, cal recalcar que les empreses de subministrament d'energia elèctrica i de calor, així com Andorra Telecom, no han tallat cap subministrament en cas d'impagaments durant aquest període.

A més, FEDA, les distribuïdores privades i Andorra Telecom faciliten a totes les empreses que ho necessitin un ajornament de fins a dotze mesos, sense interessos, dels pagaments de les factures de l'electricitat o de les quotes de telefonia.

L'essència inicial dels decrets del 27 de març perseguia aplicar mesures d'ajuda urgents i efectives directes, ràpides i àgils pel que fa als subministraments d'energia elèctrica i de telefonia. L'objectiu ha estat posar tots els mecanismes per ajudar tot el teixit econòmic del país de forma ràpida i efectiva.

En aquest sentit, per part d'Andorra Telecom se n'han beneficiat més de 5.477 empreses, incloent-hi

autònoms, i en el cas del subministrament d'energia elèctrica se n'han beneficiat 3.357 clients.

Per tant, aquest article 7 de la Proposició de Llei no aporta cap millora respecte a les mesures ja adoptades fins ara, ans al contrari.

Finalment, la disposició transitòria primera de la Proposició de Llei preveu la retroactivitat de les mesures desenvolupades des de l'inici de la crisi sanitària. Tanmateix, en la modificació votada el 25 de maig ja s'hi va incloure que algunes de les prestacions desenvolupades tinguessin l'efecte ampliat des de principis d'abril.

Per aquests motius, tot i que el Govern coincideix en la importància que tenen els treballadors per compte propi en el teixit econòmic andorrà, es considera que el text no aporta elements significatius que hagin de ser presos en consideració; alguns d'aquests aspectes perquè ja es van introduir en la modificació de la Llei 5/2020 votada el 25 de maig; d'altres perquè no cal que estiguin desenvolupats per la via legislativa, com són els que fan referència als subministraments bàsics; i finalment, alguns d'aquests punts perquè no respecten el principi de corresponsabilitat i de ponderació que ha de guiar l'acció política de les institucions del país.

Per tot el que s'ha exposat, el criteri del Govern respecte de la Proposició de Llei de modificació de la Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2 és desfavorable.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Intervé ara per presentar la proposició de Llei en representació del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, el Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

El debat de la Proposició de Llei de modificació de la segona llei òmnibus és de fet una nova etapa, un nou episodi de com la majoria parlamentària i el Govern han volgut gestionar la crisi del COVID-19.

Sistemàticament no s'ha volgut escoltar tot allò provinent del PS. No han volgut ni tan sols prendre en consideració, la gran majoria diria, de les nostres propostes.

S'han de fugit debats, debats que finalment per altra banda, el temps sovint ha considerat no només

necessaris sinó que d'una manera o altra s'han acabat implantant.

Podria posar per exemple només el darrer dels casos, el tema de la moratòria.

Després d'afirmacions categòriques i fins i tot diria d'alguna desqualificació parlamentària força desafortunada, finalment i parlant després, aquesta mesura ha tirat en davant, no com ens hauria agradat a nosaltres.

S'ha volgut fer una gestió governamental de la crisi, deixant de banda el Consell General. S'han prioritzat mecanismes gairebé de propaganda política davant de l'opció necessària de crear espais de debat i sobretot de buscar junts, de buscar plegats i d'analitzar de forma conjunta les millors solucions per la crisi, que diria que és l'obligació que tenim, no només per ara sinó també per a després.

Obro un breu parèntesi per recordar que el dia en què es debatia la llei que ara proposem modificar, el dia 18 d'abril, el Sr. Espot es va comprometre aquí mateix a mantenir un diàleg fluid amb mi i amb el Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i assentar-nos per parlar del futur del nostre país.

Doncs bé, han passat dos mesos i una setmana d'aquella proposta o d'aquella afirmació que feia el cap de Govern, i fins a la data cap trucada, algun WhatsApp col·lectiu amb la resta de membres de presidents de grup parlamentari per parlar en alguna reunió exclusivament de la llei de retallades salarials i de la tercera llei òmnibus. I de res més. No ha volgut parlar absolutament de res més.

Diuen que està molest per la nostra abstenció d'aquell dia. Una abstenció jo diria que més que justificada. Si un mira després el que ha succeït amb la moratòria que parlava abans, amb els autònoms, amb el tema dels subministraments, amb les reduccions dels lloguers, es podria dir fins i tot, que sort que la gent del PS érem allà per recordar tota una sèrie de qüestions. I que d'ençà d'aquell debat, doncs ha fet creu i ratlla al Partit Socialdemòcrata.

Si això fos cert, no seria una actitud gaire pròpia d'un cap de Govern ni gaire madura ni a l'alçada del que el moment demana i demanarà. I dic demanarà Sr. Espot perquè tard o d'hora, vulgui o no vulgui, ens haurem d'assentar, ens haurem de treballar junts, llegir bé el moment polític i començar a treballar amb les decisions estructurals que caldrà prendre en el nostre país.

Fa també uns pocs dies amb la compareixença que el Sr. Jover va fer en seu parlamentària, i davant del meu interès per conèixer el detall de les previsions de la reducció del PIB, del deute i d'altres dades, em va

contestar que no pensava donar-me cap d'aquestes estimacions ni cap d'aquest detall.

Srs. Jover, Gallardo i Espot, vostès no són els titulars d'aquest Govern ni de les dades que ens interessin a tots. I jo crec que el que estava fent és la meua tasca parlamentària d'allò que interessa als nostres ciutadans.

Per tant, creiem Srs. de Govern i de la majoria parlamentària que els hi donen suport, que pel bé de tots, és necessari un punt d'inflexió. Entendre i llegir bé el moment, i entendre que és necessari que col·laborem, que cooperem, que compartim les xifres i que analitzem bé els escenaris de futur, complicats que esperen el nostre país.

Junts sortirem millor d'aquesta crisi, junts prendrem les millors decisions i no són decisions de posar una mà aquí o de posar una mà allà, sinó que seran decisions segurament molt complicades.

Han demanat una actualització del seu projecte polític, del projecte polític de la coalició de Govern. Hem vist una espècie d'enquesta oberta a les xarxes, que no ho critico, que està bé, segurament totes les idees són bones, però ens sembla que el que es fa necessari ara és crear un ampli espai de diàleg per afrontar les decisions que demana la crisi. I fer-ho amb menys apriorismes perquè som aquí i hem estat sempre aquí per fer aportacions en positiu i constructives. I també fan el mateix des de molts àmbits de la societat civil, els que també farien bé d'escoltar, amb una mica menys d'afirmacions categòriques, segurament amb una mica més d'humilitat després de tot el que ha passat. Amb una mica menys de curt termini i d'obsessió per ocupar l'espai mediàtic i pensar en la globalitat de les reformes que caldrà afrontar. Reformes que segurament van més enllà d'aquesta legislatura, fins i tot m'atreviria a dir que va molt més enllà.

Per exemple, la gestió dels autònoms hauria estat més efectiva i hauria generat menys patiment si haguéssim treballat plegats? Doncs, la resposta és que sí.

Ens haguéssim estalviat el tema de les incompatibilitats, ens haguéssim estalviat el tema del retard de les prestacions, el reglament aclaridor del Sr. Jover, els centenars i milers de trucades, les culpes a la CASS i un llarg etcètera de qüestions.

Està tot resolt en relació als autònoms? Doncs, la resposta és que no.

Per què la prestació que proposa habitualment en contra de la proposició de llei comença l'1 d'abril i no el 14 de març?

Caldrà, a més, demanar en els propers dies després de tants canvis, tants dubtes, de tants missatges contradictoris, quants autònoms han demanat

finalment aquesta prestació. Fer números i veure quin ha estat el grau d'incidència real d'aquesta prestació sobre un col·lectiu tan sensible a la crisi econòmica. Segurament molts autònoms que realment ho necessitaven, o no han sabut o s'han perdut pel camí de demanar aquesta prestació.

I aquest, senyors i senyores consellers, és un tema que encara es pot resoldre admetent avui a tràmit la proposició de llei que sotmetem des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Per què una prestació de 1.083 euros? Per què aquesta assimilació al salari mínim i no una assimilació a garantir el 60% de la cotització que hem fet la gran majoria dels autònoms emplafoada a un import de 1.284 euros.

Ho hem explicat repetidament però, òbviament avui és un bon dia per tornar-ho a recordar. Darrera d'un autònom hi ha una estructura empresarial i professional encara que sigui petita i, per tant, si ha de satisfer les seves despeses professionals és obvi que no li queda de net el salari mínim corresponent a aquests 1.083 euros.

També caldrà valorar si aquest estalvi fet a càrrec dels autònoms tenia sentit econòmic quan analitzem el conjunt de la gestió d'aquesta crisi vistes les grans magnituds econòmiques que malauradament aquesta crisi demana, ens demanarem si alguns centenars de milers d'euros o algun milió i poc d'euros justifica el patiment de molts autònoms per aquest suposat estalvi econòmic.

Aquest és un tema que també es pot començar a resoldre avui admetent a tràmit la proposició de llei.

Per què els autònoms que encara veuen reduïda de forma significativa la seva xifra d'ingressos no poden optar a una reducció o encara, o a una congelació de la seva cotització a la CASS. Amb una prestació de 1.083 euros, menys 445 euros de cotització, és un import net de 618 euros, o de 800 euros si s'opta per la cotització equivalent al salari mínim. Aquest és també un altre tema que es podria resoldre avui admetent a tràmit la proposició de llei.

Després, la moratòria. Què cal dir més sobre aquest tema que no s'hagi ja dit i comentat.

Que l'Agrupació de Bancs Andorrans que es dedica, com és la seva obligació i el que han de fer, atreure el màxim rendiment del sector i de la seva activitat hagin decidit fer allò que aquesta Cambra no va voler ni debatre ni analitzar, no ens deixa massa bé.

Nosaltres tampoc teníem una bola de vidre quan es va analitzar la proposició de llei i ara quan vam presentar la proposició de llei. Però, el que vam fer és tan simple com analitzar el que s'estava fent a altres països, el que s'havia fet a altres països i això és el que vam proposar

i el que va comptar amb un no per part de la majoria parlamentària.

I a més, la decisió de l'Agrupació de Bancs Andorrans deixa a criteri de Govern gairebé fora de context per quant les suposades maldats d'una política de moratòria sobre la viabilitat del sector financer o sobre la sostenibilitat del sector financer doncs, han quedat entredit en el comunicat emès per la pròpia agrupació.

Que la moratòria no hagi pres efecte en la part més dura de la crisi per autònoms i empresaris, que evidentment va ser al principi: quan estaven tancats, quan no podien tenir ingressos, quan estaven pagant les nòmines abans de l'entrada en vigor dels ERTOS, és difícil afirmar que hagi estat un encert de gestió pública.

Aquest és un tema que també es pot començar a revertir amb la proposició de llei presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata i legislar des del Consell General sobre un matèria que al nostre entendre li correspon fer.

I per últim, però no menys important, el tema dels subministraments. Per què aquesta pressa en recuperar les tarifes de FEDA i STA en lloc de prioritzar el seu caràcter públic, i ajudar i estar al costat dels empresaris i dels professionals en un moment tan difícil com l'actual?

Una vegada més es mostra la prevalença a uns de la majoria del caràcter recaptatori d'aquestes dues parapúbliques davant del seu paper d'organismes de l'Estat que a la vegada de donar un servei públic, un servei públic de qualitat, en un moment com l'actual han d'estar especialment al costat de les famílies, dels autònoms i dels empresaris.

Aquí també és possible un gest prop dels autònoms i dels empresaris admetent a tràmit, portant-la al debat, la proposició de llei.

Així doncs, no estem per a res parlant de temes menors. Una prestació suficient i des del primer dia pels autònoms; l'ampliació dels terminis de reducció o suspensió de les cotitzacions; la regulació per llei de les moratòries i carències bancàries o una política de subministraments de FEDA i de STA més amable i més pròpia del seu caràcter públic donades les actuals circumstàncies. Però, a més de tot això és una nova ocasió per avaluar la voluntat de diàleg, de debat, de valorar les propostes que venen des de l'oposició, de veure quin és el paper que es vol reservar al Consell General en aquesta crisi per veure si la majoria continua tancada en banda o vol assentar-se amb el principal partit de l'oposició.

Això per part de la majoria i també escoltar el que ha de dir el Govern sobre aquest tema.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sra. síndica.

Gràcies Sr. Rich.

Bé, ja li avanço Sr. López que pel que fa a Ciutadans Compromesos no votarem favorablement l'admissió a tràmit de la seva proposició de llei. M'hi referiré més endavant però els motius els ha manifestat el ministre Jordi Gallardo.

Ara vostè, i li dic des del respecte i l'amistat més absoluta, ha fet una sèrie de consideracions que les categoritza aprofitant que vostè té la gran capacitat de polaritzar el debat polític i parlamentari del Sr. Pere López amb el Govern. I vostè ho sap fer molt bé i sap protagonitzar els mitjans, les ràdios, la tele i els diaris i generalment vostès protagonitzen molt més el missatge mediàtic que el que podem fer els altres grups parlamentaris perquè vostè és la posició fèrria del Govern, és l'alternança contra la casta, contra totes aquestes coses tan mal fetes que vostè diu que fem des de la majoria. I ens ha fet ara una relació de retrets que sincerament penso que molts d'ells o no són certs, o no tenen lloc.

Ha arribat a dir que: "*Sort que hi havia la gent del PS*", com si els altres consellers, ministres, evidentment síndiques o el cap de Govern no tinguessin consciència ni fossin també receptors del que està passant, i del que ha passat i del que passarà. Vostè es deu imaginar que vostè fa un pas al carrer i rep mil WhatsApp, i mil trucades, i el paren mil persones i en canvi nosaltres vivim en una bombolla i no ens assabentem de res... I això no és així, Sr. López! Li dic des del més profund respecte, això no és així.

També som conscients de la problemàtica de les persones, de les famílies i, en aquest cas, dels autònoms del nostre país i també intentem fer, com vostès intenten fer perquè tots ens estimem Andorra, les millors mesures per fer més fàcil la vida de totes les persones del nostre país.

Per tant, no vulgui fer creure aprofitant aquesta mediatització que vostès molt bé fan, i amb això se'ls ha de felicitar i hi haurà demà als diaris, i a les ràdios, i a la tele l'ambivalència d'aquests missatges perquè no és així. Han passat moltes coses entretant.

Entretant, l'altre dia els vaig dir: "*Vostès fan la política del tot o res*". És a dir, totes aquestes mesures que s'han anat aprovant i que el Sr. Gallardo ha ficat sobre la taula -i que ara m'hi referiré-, solucionen molts dels

aspectes de la seva proposició de llei. Podríem entrar a discutir els detalls i els flecos, però diguéssim que a grans trets, s'han aportat solucions i vostès ni tan sols van oferir votar punt per punt per votar favorablement aquests articles sinó que es van abstenir en aquesta llei. I això ho vaig dir exactament el mateix l'altre dia: per què és el "tot o res"? O és tot el que diu el PS o això no val per res i ho hem de fotre a la brossa! Jo crec que hi ha termes mitjos, no és tot blanc o negre i hi ha una escala de grisos. Llavors vostès fan aquest gran missatge de què el que diu el PS, com que ho diu el PS la majoria no ho vol i això no és ben bé així.

Jo crec que els que estan tancats en banda de vegades són vostès, perquè si no és al 100% la seva proposta no es pot ni transaccionar. I aquí tenim ara una proposició de llei que moltes coses estan solucionades i no les van votar favorablement, i evidentment ni tan sols se'ls hi ha passat pel cap retirar-la, la proposició de llei, malgrat aquests punts majoritàriament ja estiguin solucionats, evidentment, molt legítimament i que per molts anys sigui així perquè per alguna cosa tenim democràcia, volen portar el debat al Ple, i endavant, no em queixo d'això, però entenguin que si una cosa està solucionada no té sentit que ho emboliquem més admetent a tràmit una cosa que ja està regulada i que ja està legislada.

Per tant, per això votarem que no a aquesta proposició de llei i de la mateixa manera que vostè fa els retrets, jo li dic que considero que aquest joc polític no és el "tot o res", no és el "vostès ho fan tot perfecte", i "aquests de la majoria són el papus que no s'escolten a ningú". Perquè això no és això.

Ja més breument, com s'hi ha referit el ministre, es va regular la modificació de la Llei 5/2020, el fet de què els autònoms tinguessin dret a la percepció dels 1.083 euros i, a més a més es va afegir que, per dir-ho així, els joves emprenedors de menys de 35 anys, que vostès no hagin posat aquesta casuística, s'hi va afegir, la qual cosa jo crec que és una cosa positiva que, per tant, ja soluciona el que vostès demanaven.

La interpretació al que vostè s'ha referit és cert, no la volíem, no era com es diu: "la voluntat del legislador", de ningú, ni de la majoria ni de liberals, ni de demòcrates, ni de Ciutadans Compromesos i molt menys entenc de vostès, i crec que tampoc de Terceravia + Unió Laurediana + Independents. Però la interpretació va ser la que va ser i per tant es va corregir. Llavors, ha fet una manifestació que jo crec que avui no s'ajusta a la realitat de què a l'autònom se li estan descomptant uns dies quan això ja està arreglat amb la llei anterior, i per tant, l'autònom té el dret a reduir la seva cotització i també té el dret a la prestació del salari mínim.

Quant a les carències hipotecàries jo crec que l'altre dia també el Sr. Padreny s'hi va referir abastament, va obrir un debat prou ampli. La realitat és que ja s'ha desplegat el mecanisme i, a més a més, deixi'm recordar que gràcies a la disposició que va introduir el Govern a la darrera llei òmnibus, a més a més, no cal dir-ho planerament, anar al notari per formalitzar-ho el qual és un estalvi de costos i una agilització de tot aquest procés perquè això sigui una realitat i no sigui tan carregós, i d'això crec que tampoc n'hem fet menció.

Al final, és evident. Defensem als autònoms? Evidentment que els defensem i crec que tots els vint-i-vuit consellers i conselleres els defensem perquè són una base importantíssima del nostre teixit empresarial i no només ho diuen ells, i com molt bé ha dit vostè, tenen una estructura econòmica al darrera de persones que treballen per ells igual que si fossin empreses, societats anònimes o limitades i per tant necessiten d'aquestes ajudes i aquestes ajudes ja s'han establert evidentment amb les salvaguardes que ha explicat el Sr. Gallardo.

El requisit del règim de guàrdia o de l'activitat suspesa s'ha de mantenir, que vostès el volien eliminar, i vostès feien aquelles pròrrogues que em sembla que les allargaven fins a set mesos i ho desvinculaven de la situació d'emergència.

I per finalitzar i per justificar també per què pensem que no cal votar l'admissió a tràmit de la seva proposició de llei perquè ja està abastament solucionada amb lleis ja votades aquí al Consell General, em referiré als subministraments ja sigui de FEDA, d'Andorra Telecom o de les mútues elèctriques. Com vostès saben mitjançant els decrets i el Sr. Gallardo també s'hi ha referit, ja es va anant solucionant i facilitant que les persones poguessin demanar aquestes ajudes, i diguem-ho clarament, no s'ha tallat la llum ni el telèfon a ningú. És a dir, podem teatralitzar-ho, venir al Consell i dir: "Demanam que no se li talli el telèfon a ningú"... No se li ha tallat el telèfon a ningú. Podem dir-ho més alt, més fort, però és que no se li ha tallat. I s'han concedit ajudes. Llavors, fiquem-ho per llei? Bé, quan fiquem les coses per llei quan en un decret ja s'han solucionat fan allò que els hem dit moltes vegades des de Ciutadans Compromesos al conjunt del Consell General, no cal complicar la vida perquè fer lleis és complicar una mica més la vida quan en un decret Govern molt bé ho ha solucionat.

No només la seva proposta, en aquest sentit, tampoc aporta cap millora, sinó que recordar el que ha dit el Sr. Gallardo, si 1.477 abonats d'STA, d'Andorra Telecom, s'han beneficiat d'aquests decrets i per tant d'aquestes ajudes, i quasi 3.500 de les ajudes pel que respecta a la llum o al subministrament elèctric.

Per tant, ho torno a dir, hi ha hagut ajudes, al final hi ha 8.000, casi 9.000 beneficiaris i s'han fet per la via ràpida que és via decret i a dia d'avui sinó encara no ho tindríem, i això ja ho tenen des del mes de març.

Per tant, insistim, les millores que vostès han proposat moltes d'elles ja s'han anat arreglant amb projectes de llei anteriors que hem votat aquí, i jo lamento des de Ciutadans Compromesos que vostès en aquells punts que són convergents amb aquests que avui defensen, que també celebro que ho vulguin portar al Ple però que han d'entendre que no han de prosperar, en aquell moment s'hi haguessin abstingut quan penso que el correcte hagués sigut, com els estic dient jo, són mesures molt bones però ja estan contemplades, per tant problema solucionat.

És per això que no votarem l'admissió a tràmit d'aquesta proposició de llei.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Naudi.

Pel Grup Parlamentari Terçeravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Joan Carles Camp.

El Sr. Joan Carles Camp:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Moltes gràcies Sr. nunci.

Bé, en aquest primer punt de l'ordre del dia del Consell General avui es debat la presa en consideració de modificació de la Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures urgents per la situació causada per la pandèmia SARS-CoV-2, presentada pels companys socialdemòcrates.

A l'analitzar el contingut d'aquesta proposició de llei, un s'adona automàticament que va automàticament encaminada cap els treballadors per compte propi. A saber que l'estructura empresarial andorrana és de micro i petita empresa. Molts d'aquests micro i petits empresaris o treballadors per compte propi amb algun assalariat al seu càrrec representen un percentatge majoritari d'empresaris dins l'estructura empresarial del país, aproximadament 4 de cada 5 empreses tenen aquesta estructura i la mitjana de treballadors que tenen és de 3,8 persones.

També és sabut que els emprenedors o els treballadors per compte propi en èpoques de crisi econòmica alguns que s'han quedat fora del mercat laboral estiren el mercat i són capaços o intenten de buscar la via d'obrir una empresa per compte propi per la seva pròpia creació.

En aquest sentit, què dificulta a aquest futur empresari o treballador per compte propi? Doncs,

sovint la quantitat de tràmits i massa administrativa que cal assumir des d'un petit empresari que no sap gestionar molt bé però que és un molt bon empleat.

En aquest sentit hauríem i haurem d'agilitzar molts processos administratius perquè aquest futur empresari pugui destinar més temps a l'economia productiva del seu negoci que no pas a omplir paperassa i fer càrregues i càrregues burocràtiques i administratives que en cap cas són productives.

Al nostre entendre haurem de promoure polítiques que siguin proactives, polítiques que vagin en el sentit d'estimular aquests treballadors per compte propi, polítiques per estimular la creació d'empreses i polítiques que si es queden empreses doncs, també serem capaços de crear llocs de treball.

Ja centrant-nos més en el tema de l'autònom, el petit empresari i la relació amb la CASS, calen unes modificacions més estructurals. L'autònom continua pagant la seva cotització a la seguretat social mentre està de baixa i estic convençut que aquest afiliat no és pas el que més baixes té, igual la figura de l'autònom o del petit empresari té una salut sobrehumana, té una salut de ferro i no es posa mai malalt. No sigui que no cobri.

Per una altra banda, cal que tots plegats ens posem a treballar. Hem de fer una reforma profunda a la CASS amb una visió a llarg termini per garantir la seva viabilitat i la perennitat en el transcurs del temps. No cal que els hi digui, el ministre Jover ens va presentar que l'any 2024 els números ja no quadren.

Aquesta proposició de llei que porten els companys socialdemòcrates no soluciona, al nostre entendre, cap de les dues vessants que us acabo d'exposar.

Malgrat tot, ha servit per portar aquest debat en el Ple del Consell General, com deia el company Carles Naudi, sobre les dificultats que tenen els autònoms, els empresaris. Tot plegat cal que entre tots trobem espais amplis de diàleg, autònoms, empresaris, administracions, organismes públics, tots plegats. En definitiva, tots formem part de la societat andorrana, els grups polítics també hem de trobar espais amplis de diàleg per solucionar aquelles coses que són comunes de tots i que dificulten la creació de llocs de treball i la prosperitat al país. Cal que tots siguem capaços de cercar solucions escaients pel conjunt de tota la societat, cal que defugim de partidismes.

Per aquest sol fet, votarem a favor de la proposició de llei perquè pensem que és l'espai del poble, som la representació popular del poble i n'hem de parlar entre tots.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Marc Magallon.

El Sr. Marc Magallon:

Gràcies Sra. síndica.

La modificació de Llei 5/2020 proposada pel Partit Socialdemòcrata pretén incidir en la millora de les ajudes als treballadors per compte propi, la carència dels préstecs hipotecaris i personals i establir una reducció en el pagament dels subministraments bàsics també a les persones que realitzen una activitat per compte propi.

Des del Grup Parlamentari Liberal entenem que aquesta proposta de modificació de la Llei 5/2020 arriba tard, ja que moltes d'aquestes propostes ja s'inclouen en l'última Llei òmnibus de mesures urgents per la Covid-19.

La crisi sanitària que hem viscut i que ha obligat a prendre mesures excepcionals per evitar el col·lapse del sistema de salut ha anat evolucionant a mesura que hem anat coneixent el coronavirus que la provoca, un virus que de moment sembla que conviurà amb nosaltres.

Repasant les iniciatives legislatives que s'han adoptat arran de la Covid-19 veiem com el 23 de març es va aprovar per unanimitat en aquesta Cambra el primer paquet de mesures urgents.

Veient com evolucionava el confinament, el 18 d'abril es va aprovar el segon paquet de mesures urgents i excepcionals a través de la Llei 5/2020, de la qual avui es proposa la modificació. Aquesta vegada ja no vam ser capaços d'assolir l'acord a tots els grups parlamentaris i es comença a trencar la unitat que havíem aconseguit fins al moment, per interessos partidistes, al meu entendre, i si m'ho permeten, amb l'objectiu de treure'n un rèdit de la situació.

En aquest moment ja es va fer palès que la col·laboració que havia existit durant el març del 2020 seria molt difícil que es repetís. El debat es trasllada a determinar com s'han d'aplicar les carències dels crèdits hipotecaris i préstecs personals, el consens es trenca i les picabaralles tornen al Consell General enmig de la crisi sanitària i amb el país encara del tot confinat.

Molts dels aspectes en aquesta proposició de llei que avui debatem ja es tenen en compte en la segona i tercera Llei de mesures urgents aprovades a l'abril i al maig d'enguany, i per aquesta raó penso que no puc donar-li la raó, Sr. López, quan diu que no escoltem propostes i defugim debats, corregint el text inicial de la primera Llei de mesures urgents que donava peu a

interpretacions d'incompatibilitats que l'esperit del text original en cap cas pretenia.

D'aquesta manera es resolvia poder compatibilitzar la reducció de la cotització i la percepció de la prestació prevista equivalent al salari mínim, cosa que havia generat cert malestar entre els treballadors autònoms. No creiem que obligar per llei a introduir carències generalitzades sigui just. No era en aquell moment, que no s'havien com evolucionaria la crisi, i tampoc creiem que ara és el moment una vegada sembla que la superem.

Pel que fa al tema de subministraments bàsics, entenem que per decret, com ha dit bé el Sr. Gallardo en el seu exposat, el Decret del 27 de març ja es preveuen descomptes de caràcter excepcional tant pel que fa a tarifes elèctriques com serveis de telefonia. I també torno a recordar, com han dit els companys, que no s'ha tallat cap servei elèctric, cap servei de telefonia en aquests tres mesos que ha durat la crisi.

Totes les accions empreses pel Govern des de l'inici d'aquets crisi han estat mesures urgents i eficaces per donar resposta a les moltes dificultats que no només els autònoms, sinó a la gran majoria de la ciutadania, s'ha anat trobant durant el confinament. S'ha intentat estar sempre pel davant, anticipant les mancances i problemes que el ciutadà s'aniria trobant. Malauradament i tots ho sabem, mai es poden preveure tots els escenaris en la seva totalitat i sempre queden alguns serrells per resoldre o casuístiques que no s'havien previst per la diversitat de situacions generades.

Tot i això, les lleis òmnibus que hem aprovat durant la crisi sanitària han tingut sempre com a objectiu abarcar a tota la població del país. Com deia en l'inici del meu exposat, aquesta proposició de llei arriba tard. Molts dels punts exposats ja han quedat resolts o estan en vies de solució.

Ara mateix el que cal és de forma prudent, posar-nos tots a treballar i cal que posem des de l'Administració mitjans per reactivar l'economia. Les ajudes actuals segueixen i seran vigents moltes d'elles fins a finals d'any. Ara però, més que ajudes del tipus que hem proposat fins ara des de l'inici de la pandèmia, calen ajudes d'altra índole, i el Govern ja fa dies que hi treballa. Ahir mateix vàrem ser coneixedors dels contractes de sis mesos fins a final d'any dins del sector públic per als aturats inscrits al Servei d'ocupació.

La represa de l'economia ha de ser i és una prioritat més immediata. Cal que ens centrem en dinamitzar l'activitat del país, d'aquesta manera podrem reduir els ajuts als assalariats per no treballar i a les empreses per mantenir la seva activitat.

El Grup Parlamentari Liberal no votarà a favor de l'admissió a tràmit d'aquesta proposició de llei, com he dit al llarg dels darrers minuts, aquest text pretén modificar aspectes ja resolts per texts legislatius posteriors. Sí que creiem oportú que des del Ministeri de Presidència, Economia i Empresa es treballi en una llei específica per als autònoms que contempli aquest col·lectiu, importantíssim en la nostra economia i en la generació de riquesa per donar-los les cobertures i avantatges necessaris perquè puguin seguir fent créixer econòmicament el país.

Recordo que el programa liberal així ho preveia i soc bon coneixedor d'aquest tema com a vicepresident de la Comissió d'Economia, i estic convençut que el Sr. Gallardo ja deu tenir algun text a punt de treure del forn en aquest sentit.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Magallón.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Mònica Bonell.

La Sra. Mònica Bonell:

Gràcies Sra. síndica.

El passat 13 de març el Govern declarava per decret la situació d'emergència sanitària. I tot just fa tres mesos que vam aprovar en aquesta Cambra la primera de les 3 lleis de mesures excepcionals i urgents per fer front a aquesta pandèmia històrica i sense precedents.

Mirant enrere, recordo aquell Consell amb emoció, perquè tots els consellers i conselleres, tant els que hi érem presencialment com els que ens van acompanyar confinats des de casa, vam tenir un debat des de la responsabilitat i el sentit d'estat. Des del patriotisme i l'andorranitat.

La preocupació de tots nosaltres, majoria i oposició, es va expressar en els nostres parlaments i en el to de les intervencions. I no era per a menys: amb la por a una situació totalment estranya, amb milions de persones al món confinades a les seves cases i amb xifres de víctimes als països veïns que augmentaven en milers dia a dia. A Andorra, moria la primera persona a causa de la pandèmia tot just aquella setmana.

El pronòstic sanitari era molt complicat i difícil de preveure. Però la responsabilitat i solidaritat de tots els ciutadans d'Andorra, i la unió de totes les forces polítiques, ens feien pensar que l'evolució al nostre país seria positiva. I així ha estat: amb l'esforç de tots, ens n'estem sortint.

En aquell Consell del 23 de març els nostres ciutadans i ciutadanes ens demanaven sumar, posar els interessos del país per davant les diferències polítiques. Perquè pel que estava preocupada la població era per si cobraria un sou final de mes, i les empreses per si tindrien liquiditat per pagar les nòmines.

El resultat va ser que tots vam avalar les mesures que va presentar el Govern per ajudar el teixit empresarial, els autònoms, els assalariats i tots els ciutadans i ciutadanes en general.

Posteriorment hem aprovat dues lleis més, que ens han permès anar ajustant i equilibrant les necessitats de la població d'Andorra. Perquè des del primer dia vam deixar clar que aquesta situació era evolutiva i canviant, i que les lleis també ho haurien de ser.

La segona llei de mesures urgents, aprovada el 18 d'abril, va anar més enllà, amb ajudes per assegurar els llocs de treball i que les famílies no perdessin poder adquisitiu. En resum, mesures per no trencar la cadena econòmica. Vam crear la figura de l'ERTO, una ajuda de més de 1.000 euros per als autònoms i una per als pares i mares que s'havien de quedar a casa a cuidar dels seus fills, vam aplicar reduccions en els lloguers comercials, i carències a hipoteques, entre d'altres accions.

Finalment, el 25 de maig vam aprovar la tercera llei de mesures urgents, molt encarada a millorar la situació dels autònoms. Perquè rebessin els ajuts ja des de l'1 d'abril, perquè també poguessin cobrar l'ajuda per fills a càrrec i perquè la prestació del salari mínim fos compatible amb la reducció de la cotització.

Un seguit d'accions directes per a aquest sector tan important per a Andorra, perquè poguessin seguir amb els seus projectes empresarials. I vull deixar-ho clar, tenint en compte la proposició de llei que avui debatem.

Senyors consellers i conselleres, deuen pensar que m'he equivocat de debat. Perdonin. Tornem de nou a l'inici de tot. He volgut recuperar l'essència manifestada per tots i totes en aquell Consell del passat 23 de març. Recuperar i tenir-la molt present, perquè ara segueix sent igual de vigent i necessària.

Senyors socialdemòcrates, els he de reconèixer l'esforç per aprovar la primera llei òmnibus. També vull agrair l'esforç de totes les altres forces polítiques. El fet de treballar telemàticament no era fàcil i tots n'érem conscients que potser caldria aplicar petits ajustos en futures lleis.

També els hi agraeixo que entressin aquesta proposició de llei el passat 12 de maig, perquè va permetre introduir ja alguna d'aquestes propostes a la tercera llei òmnibus. Per exemple, contemplar més

casuístiques de cotització dels autònoms, la retroactivitat de les ajudes o que la prestació del salari mínim i la reducció de la cotització fossin compatibles. Ho vam aprovar només dues setmanes després que presentessin la seva proposició.

Ens han reiterat, als debats a la Cambra, en compareixences públiques, en declaracions als mitjans, que ens oferien mà estesa i que volien “diàleg” per participar en les accions per ajudar la població. No ens poden dir que no els hem escoltat. No comparteixo la seva intervenció Sr. Pere López. I nosaltres seguim apostant per aquesta mà estesa.

Ara, però, és moment de passar pàgina. De deixar enrere aquest malson de més de tres mesos. Ara és moment de, sense baixar la guàrdia i seguir controlant el virus, aferrar-nos a l'optimisme. I treballar per la recuperació d'Andorra.

Ara no toca encallar-nos en un debat del passat, que ja hem tingut i que hem superat.

Senyors socialdemòcrates, vostès volen que prenem en consideració una proposició de llei que s'emmarca en un context d'aturada de l'activitat. Però ara no estem en aquest context. Gràcies a l'esforç de la ciutadania d'Andorra hem deixat enrere una situació que mai haguéssim pensat que viuríem. Encarem els propers mesos dins d'una perspectiva totalment diferent. I vostès ens demanen que tornem enrere, a aquell 13 de març. No crec que sigui això el que ens demana la població.

En d'altres paraules, el que ara volen els autònoms és treballar, recuperar la seva activitat i afrontar nous projectes. Els autònoms no volen quedar-se a casa i rebre més ajudes, volen contribuir a fer créixer Andorra. I, això sí, també volen que els facilitem el camí d'aquest retorn a la normalitat.

I així ho hem fet amb les darreres lleis aprovades. Però no ens quedarem aquí. Ens consta que el Govern, des del Ministeri d'Economia, ja treballa en una Llei d'autònoms. Els volem ajudar perquè són una part molt important de la nostra economia. I també volem incentivar els emprenedors forans a invertir a Andorra. I ho farem a través d'aquesta nova llei, amb noves mesures per a tots ells i adaptades a les seves necessitats.

Vostès, en canvi, plantegen en aquesta proposició de llei mesures encallades en el passat. Poso un exemple: proposen que els autònoms puguin reduir les factures de serveis bàsics d'electricitat i telèfon. Això ja existeix, el Govern ho ha aprovat per Reglament. Un altre exemple, proposen una carència de fins a set mesos en el pagament d'hipoteques i préstecs per als autònoms. I aquesta carència ja es donarà, de fet hi ha un acord intern dels bancs del país. Per tant, van tard, i a la vegada volen establir per llei un concepte que,

el que acaba fent és enviar un missatge negatiu a la ciutadania: els estan dient que d'aquí a uns mesos encara estarem immersos en la crisi sanitària.

I nosaltres, des de la majoria, estem convençuts que no serà així. Amb l'esforç de tots, treballarem perquè la situació sigui igual o millor que abans de la pandèmia. Millor, perquè haurem après de les nostres debilitats, les haurem millorat i això ens haurà fet més forts.

Els convido, consellers i conselleres socialdemòcrates, a mirar endavant, perquè la nostra població s'ho mereix. Evidentment, sense oblidar que el virus segueix entre nosaltres, aprenent del que ens ha deixat aquesta pandèmia. Però encarant el futur amb esperança i optimisme.

Els que estem al servei públic hem de ser coherents amb les nostres accions. M'explico! Si ens semblava encertada la seva proposició de llei en el seu dia, a 12 de maig, creiem que després de votar per majoria la tercera llei òmnibus, després que el Govern aixequés l'estat d'emergència sanitària, després que els turistes hagin tornat a visitar-nos, i ara que s'està recuperant, està començant a recuperar-se l'activitat, haurien d'haver estat conseqüents i retirar la llei.

El debat que volen tornar a tenir ara és innecessari i frena el sentiment positiu que ja arrela en la nostra població. No els volem donar aquest missatge que vostès proposen. Ara no toca! La seva proposició de llei està, i perdonin l'expressió, caducada. Encara més, està, afortunadament per tots nosaltres, caducada.

Per tot l'expressat, perquè volem mirar endavant i no enrere, perquè volem el millor per als autònoms, perquè volem treballar des de la responsabilitat, el sentit d'Estat i el patriotisme, igual com ho vam fer el passat 25 de març, el Grup Parlamentari Demòcrata no votarà a favor de la presa en consideració d'aquesta llei.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

El Govern desitja intervenir...

Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, jo diria que la intervenció dels tres grups parlamentaris de la majoria han resumit perfectament el moment en el que arriba aquest debat, tard, innecessari i, fins i tot, diria sense cap tipus d'interès.

Interès que sí tenia en el seu dia, el que passa és que crec que el Sr. López estava i està més preocupat per

defensar qui ha proposat això, qui té la paternitat de les propostes, mentre que el Govern i la majoria ens preocupem en com es pot fer i en fer-ho ràpidament per donar la resposta al problema.

Què no té paternitat! El problema no té paternitat i la solució tampoc, perquè al final això Sr. López no és el que li preocupa a la ciutadania d'Andorra.

Vostè ha parlat en la seva intervenció poc respecte al que proposava i que encara continua sent necessari perquè tal i com li hem explicat està fora de lloc i fora de temps i en canvi s'ha referit a què no s'ha volgut escoltar al PS, no s'han volgut tenir en compte les propostes del PS, propaganda política, manca de dades i d'informació.

Bé jo crec que vostès quan van entrar aquesta proposició de llei van perdre la gran oportunitat de demostrar que allò que critiquen a la majoria vostès sí que eren capaços de fer. Perquè vostès van entrar aquest text sense parlar amb la majoria, i això que ens critica ara de què no els tenim en compte, que no els fem participar tot i voler contribuir, vostès en aquell moment van tenir l'oportunitat de fer participar la majoria d'un text que buscava un objectiu lloable, que era donar resposta a les solucions. Però no ho va fer, i va voler entrar per decisió pròpia unilateral i sense avisar i sense participar ni informar ni tan sols un trist missatge com vostè diu que li estan enviant per informar-lo. Doncs vostè ni tan sols un trist missatge per informar ni al cap de Govern, ni al Govern ni als grups parlamentaris de què hi havia la intenció, el coneixement d'uns problemes i que la voluntat del PS era treballar-los conjuntament per trobar una solució el més ràpidament possible. La van entrar directament i fins i tot no van pensar en proposar l'admissió a tràmit pel procediment d'extrema urgència que hagués calgut i hagués estat possible si ho haguessin comentat i ens haguessin fet participar des del principi.

I em sorprèn que vostè parli de propaganda política, propaganda política suposo que es deu referir doncs a les rodes de premsa que s'han fet, o a la informació que s'ha compartit. I em sorprèn li dic, perquè mentre estava en la discussió de la segona llei òmnibus, vostès sí que van fer propaganda política. Li va faltar poc temps mentre estaven fent discussions que vostè mai ha reconegut, discussions positives entre el grup de la majoria i oposició, de sortir a anunciar quines eren les seves propostes pels autònoms, amb el seu prospecte del que el PS proposava mentre aquestes mateixes propostes s'estaven discutint d'una manera oberta i a porta tancada, com crec que ha de ser en la majoria a favor i en la recerca de l'interès general. Allò sí que va ser propaganda política Sr. López, allò sí que ho va ser.

Les rodes de premsa que ha fet el Govern durant i des del principi de la pandèmia han estat en la recerca de la informació i de la transparència. Dues rodes de premsa diàries que després s'han anat reduint per intentar explicar cada decisió i com estava la presa de decisions en cada moment. Amb dades, tot i que vostè diu que les dades no se li han donat. No només és que li hem donat a vostè, li hem donat a tota la ciutadania, tota la ciutadania d'Andorra ha tingut informació sobre cada decisió que s'ha pres, sobre l'impacte que ha tingut i sobre les persones o empreses afectades.

Fins i tot els hi hem proposat informació i els hi hem facilitat quan vostès no ho han demanat pels canals oficials, fins i tot així Sr. López. El mateix cap de Govern ens va demanar un esforç que tota aquella informació que vostès van demanar per justament per parar després aquesta llei de manera unilateral, se la van fer facilitar pels canals no oficials. I vostè després diu que no li hem donat dades i que no els hem fet participar.

Però to i així, avui estic content perquè noto una rectificació en la seva estratègia. Crec que les paraules que li va dir el cap de Govern respecte a què calia que s'hi sumessin i calia buscar una recerca i deixar d'estar enrocats en el no, ara del no passen als junts, cosa que celebrem, de veritat, no ho dic amb ironia. Treballar junts no vol dir estar d'acord amb tot, ni votar sempre igual, no li estic demanant això perquè no és el que es busca. Vostè sempre pensa que quan li demanem de participar o de col·laborar, el que estem buscant és anul·lar-lo i fer-lo sentir o fer-lo votar en el mateix sentit del vot. No busquem això, però el que no és de rebut és que vostè digui que en tot el debat no se'ls hi ha deixat participar i no se'ls hi ha informat.

Després sobre la llei en si, és que poc més a afegir i que no s'hagi dit ja, i que vostè tampoc no ha entrat massa. Però ha parlat de la moratòria quan jo crec que el debat enriquidor va estar en la sessió darrera, el conseller Padreny doncs ja va apuntar de manera argumentada i en la línia doncs que des del grup parlamentari del PS es defensava la necessitat del perquè s'hauria d'haver pres aquesta moratòria en el seu dia, i jo crec que com a mínim al mateix nivell ho va fer el ministre Jover explicant la corresponsabilitat i la necessitat de què aquesta mesura es pogués prendre quan el sector va veure que era factible i sobretot un cop es va tenir la previsió de l'impacte que això podia tenir.

Perquè la diferència entre el que vostès proposaven i el que hem fet nosaltres és que a l'hora de prendre la decisió hem volgut en tot moment mesurar l'impacte, cosa que vostès quan ho van proposar no els hi va preocupar.

Després ha fet acusacions respecte a les dues parapúbliques quan les dues parapúbliques han estat des del primer moment, no d'ara sinó ja abans, però sobretot ara durant la crisi han estat en tot moment al costat de les empreses, de les famílies, dels autònoms i de tota aquella persona que ho ha necessitat. Crec que ja s'ha explicat, els decrets que s'han aprovat des del primer moment, les facilitats que s'han donat i el més important, cap persona s'ha quedat sense subministraments. Cap persona, cap empresa. I al final el que compta és això Sr. López.

Respecte al Sr. Camp, apuntava la importància del pes dels autònoms, una importància, un teixit productiu doncs que compartim perfectament. De fet aquest col·lectiu doncs ha passat dels darrers deu anys d'un 5% sobre la massa dels assalariats a un pràcticament 15%, 16%. I per tant doncs és un col·lectiu que es mereix un marc legal modern i actualitzat. I és per això que la meua compareixença del 6 de novembre davant de la Comissió d'Economia ja els hi vaig fer saber que uns dels textos legislatius que entrarien a tràmit aquest 2020 era una llei específica pels autònoms, on recull i on s'està treballant bona part de les preocupacions que vostè apuntava Sr. Camp, respecte a com promoure polítiques que vagin en el sentit d'estimular aquest teixit productiu, de donar-li més cobertura, d'estimular la creació d'empreses vinculades a l'emprenedoria. Una reforma en quant a la relació que poden tenir doncs amb la CASS. Vostè també parlava de la reforma i de la sostenibilitat de la CASS, un altre tema doncs que afecta però que està més emmarcat en el que seria el pacte de la sostenibilitat de la reforma de la CASS. El ministre Jover doncs també ja els hi va avançar.

Per tant jo em quedaria amb aquesta última reflexió que feia vostè respecte aquí cal fer un treball conjunt per solucionar els problemes que dificulten la creació de llocs de feina. I jo espero que aquest sentit de vot que vostè ha manifestat avui, com a mínim sigui un sentit de vot en el sentit de què volen implicar-se amb aquesta proposta que espero poder portar al parlament properament respecte a com millorar la situació dels autònoms perquè malgrat uns han descobert ara la importància del teixit dels autònoms, d'altres ja fa temps que defensem i proposem la importància d'aquest col·lectiu.

I per això doncs dins del pacte de la majoria el Govern va explicar que un dels textos d'aquest 2020 seria un text pensat i reflexionat pel col·lectiu dels autònoms.

Poca cosa més dir sobre aquest debat que crec que insisteixo, arriba tard i amb un objectiu només de visualitzar una paternitat de les propostes que penso que poc importen a la ciutadania.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Altres intervencions...

Sr. López, pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Farem repàs breu sobre les intervencions que no serà massa llarg, però sí que hi ha alguna cosa que voldria comentar.

En relació amb el que deia el Sr. Naudi, quan deia que "...sort que érem allà els del PS", en aquella frase que ha inclòs dins del nostre discurs.

Home, hauríem fet un flac favor votant a favor de la llei omnibus 2, jo crec. Tot i les pressions que aquell dia ens van exercir, tot i alguna crítica de mal andorrà o de traïdors a la pàtria, que no prevenia justament de Ciutadans Compromesos, però que venia del grup parlamentari que s'assenta darrera seu, doncs crec que hauríem fet un flac favor votant a favor. Perquè segurament el nostre discurs, les nostres esmenes, la proposició de llei com algú crec que ha tingut l'habilitat de reconèixer o la sinceritat de reconèixer, han contribuït a moure les coses. Per tant si aquell dia haguéssim estat callats, si aquell dia no haguéssim dit el que pensàvem, si aquell dia no haguéssim presentat esmenes, les haguéssim defensat i ens haguéssim sotmès a la seva voluntat de votar que sí, hauríem fet un flac favor als autònoms, hauríem fet un flac favor a les famílies que després hem vist com FEDA i STA reaccionaven, hauríem fet un flac favor als empresaris perquè a base de parlar de moratòria doncs d'un lloc o d'un altre, acabant arribant la moratòria, i per tant torno a dir, sort que érem allà, sort que érem per defensar moltes veus que no eren les coincidents amb el text que proposava el Govern, i estem orgullosos d'haver fet la nostra feina, havent-nos mantingut tot i les pressions d'aquell dia i les acusacions que jo crec que infundades, perquè al final estem parlant d'idees i de plantejaments i de manera d'enfocar les coses. Jo crec que això portar-ho al terreny del bon o el mal andorrà, crec que és un error sempre. Podem veure-ho diferent, podem veure-ho des d'òptiques diferents en algun cas, tampoc en tots, ni de molt. Hem tingut raó d'allò que proposàvem, com altres coses doncs segurament les propostes de Govern ja anem prou encertades, i crec que vam fer la feina que tocava, i sort que estàvem allà per defensar tantes coses que s'han acabat modificant. I no és un tema de tot o res, és que sincerament s'han fet coses pels autònoms. Sí, però no crec que se'ls hagi tractat bé, no creiem que

se'ls hagués tractat bé. I anar a discutir si la prestació ha de der 1.083 euros o ha de ser 1.284 com proposàvem nosaltres, que no és una xifra inventada, sinó que és el 60% del que estan cotitzant que és el mateix que s'assegura pels llocs assalariats. Em sembla que és del tot raonable.

Que un autònom que no pot facturar, que no té ingressos, que té despeses empresarials, que a més ha de pagar la cotització encara que sigui reduïda, es quedi a finals de mes amb 600 o 700 euros, doncs pensem que és poc. I que haver ficat 150, 200 euros més pels 1.500 autònoms que han demanat la prestació, doncs estem parlant de 300.000 euros mensuals. Que quan s'està parlant d'una crisi que demana una injecció de liquidesa comptant els avals de 300 o 400 milions d'euros, doncs 300.000 euros al mes no ens sembla una xifra desproporcionada, però en canvi aquells 200 o 300 euros més al mes per aquell autònom, sí que és una qüestió important i fins i tot en algun cas diria d'evitar la importància.

El tema de la llum i del telèfon. No estem contents tampoc de com s'ha fet. No hi ha hagut talls durant la crisi, però ara que s'ha declarat la fi de la crisi sanitària ja s'estan enviant cartes d'impagament, ja s'estan enviant cartes per tallar el subministrament. Per tant nosaltres volíem dos coses: que durant aquest període no només no es tallés sinó que no computessin els terminis, és allò que allò del 40 dies impagats, comencés a comptar a partir del dia en què el Govern va fer el decret de fi d'emergència sanitària, i que no fos allò de l'endemà de la fi de l'emergència sanitària que es comencessin a enviar cartes d'impagament i detalls de subministrament com s'han fet. I n'he rebut varies de varis ciutadans que m'han fet arribar i si algú té dubtes de les meves paraules, puc compartir anònimament caretes que s'han enviat en aquest sentit.

Per tant crec que calia anar més enllà també en aquesta qüestió.

En relació a la intervenció que ha fet el Sr. Camp de Terceravia, en primer lloc agrair el vot favorable a què es debati la proposició de llei. Penso que els que estem segurament a l'oposició som més sensibles a què les propostes que fem amb bona voluntat com a mínim puguin tenir un tràmit parlamentari i que no siguin escapçades de bona primera. I a més vostè ho ha dit, i també ho dèiem nosaltres, en el moment actual es demana d'espais amples per parlar de moltes qüestions de diàleg, i no estan havent-hi aquests espais amplis de diàleg, i una proposició de llei pot ser-ho, segurament com estem reclamant fa dies una taula de diàleg conjunta per sortir de la crisi econòmica, per veure quines propostes cal fer a llarg termini, és el que molts ciutadans estan demanant.

En relació al que deia el Sr. Magallon, que deia que no vam votar la segona llei per interessos partidistes, doncs ho he dit abans, ho repetiré molt breument. Crec que s'equivoca. L'únic interès que vam voler defensar en aquella tramitació eren els interessos dels autònoms, els interessos dels empresaris, els interessos de les famílies que volien fer extensius les gratuïtats dels serveis bàsics. I és en interès seu que vam defensar les propostes.

Com deia abans, en alguns casos doncs s'ha demostrat que el que dèiem era del tot cert. Jo crec que el debat va merèixer la pena perquè segurament moltes coses s'han mogut per la feina que va fer el Partit Socialdemòcrata, perquè vostès donaven suport incondicional al que proposava el Govern. I jo crec que no està bé de parlar d'interessos partidistes. Es van presentar 70 i escaig esmenes, tot i que alguna, és cert, si tot s'ha de dir, que estava duplicada. Que vam presentar 37 reserves d'esmena. Per tant, no va ser un vot no favorable gratuït, sense cap argumentació, sense cap raó de ser. Hi havia tot un treball al darrera que permetia justificar perfectament els nostres posicionaments i per què al final no va ser possible donar suport en aquest projecte de llei.

I en quant a la intervenció que ha fet la Sra. Bonell, el primer que he de dir és agrair-li la part més realista del seu discurs, que jo he entès de dir que segurament hem contribuït a moure algunes de les coses, i que jo crec que el seu discurs és el que més ha entès que sumar és sumar, però també que tothom ha de tenir dret a manifestar el que creu, a defensar els seus posicionaments polítics. Som parlamentaris, defensem propostes polítiques i és del tot normal jo diria, que en algun moment els nostres posicionaments no siguin coincidents. El que no es pot eliminar, i no ho ha dit vostè, el que no s'ha de pretendre eliminar és el debat, la diferència de criteri i les diferents visions que cadascú pugui tenir en aquest sentit.

Vostè ens deia que la proposta està caducada, i segurament en alguns temes ho està en el sentit que s'han fet modificacions. Però nosaltres seguim insistint en què hi ha temes, com en el tema que parlava abans dels subministraments, que jo crec que s'ha d'anar més enllà i haver-ho fet per llei és una bona opció. Jo crec que encara seria necessari fer-ho per llei. I el tema de la prestació doncs nosaltres seguim pensant que l'import és insuficient i que hagués sigut perfectament possible establir algun import més elevat d'aquesta prestació, però en tot cas vostè ha recordat amb emoció, diria fins i tot, el primer Consell en què tothom va votar favorablement. El que jo li he de dir és que nosaltres també ens hagués agradat poder votar la segona llei i haver trobat uns espais de diàleg que fins ara no hi ha

sigut. Jo em quedo amb el final del que deia vostè, que també ho deia el Sr. Gallardo, mirem el futur, mirem endavant, mirem com hem de treballar. Nosaltres fa setmanes, mesos que oferim aquesta política de mà estesa i crec que això Sr. Espot, i no s'ho agafi malament, no és qüestió de dir-ho davant dels mitjans de comunicació i fer veure que hi ha aquest diàleg. És a dir que això es tracta de materialitzar alguna manera en què aquest diàleg sigui possible i sigui conjunt entre tots. I jo no voldria pensar que vostè no ho vol això. Perquè penso que tots els grups parlamentaris també ho estan recollint d'una manera o altra que és necessària.

Sr. Gallardo, molt breument perquè no tinc cap intenció de polemitzar amb vostè, però sí que hi ha un tema que vostè diu que nosaltres vam entrar la proposició de llei com aquell que diu sense avisar i sense comentar amb ningú i demés.

Vostè recordarà que el Sr. Jover, va fer una roda de premsa en la que deia que faria un reglament aclaridor per aquella qüestió de la incompatibilitat entre la prestació, entre la reducció de la cotització i la prestació. Cosa que li he de dir que ens va sorprendre moltíssim en un primer moment.

Vostè també recordarà que va ser objecte d'una pregunta parlamentària a vostè mateix sobre aquesta qüestió. I vostè insistia en el sentit de què la llei deia una cosa que no és el que deia que era la CASS la que ho estava interpretant malament. Per tant nosaltres, ni compartíem que la CASS ho estava interpretant malament, ni ens semblava bé de cap manera que un reglament pogués canviar el contingut d'una llei, doncs vam prendre una iniciativa que jo crec que a ningú podia sorprendre. Perquè al final era conseqüent amb la roda de premsa, era conseqüent amb la sessió de control parlamentari. Si vostès no ho volien modificar, i semblava que no ho volien modificar perquè estaven buscant diferents explicacions, teníem l'obligació d'entrar una proposició de llei. Per tant em sembla em sembla que no és del tot just perquè jo crec que no va agafar ningú per sorpresa. Vam fer les gestions, vam preguntar a vostè com ho pensava solucionar, vam escoltar la roda de premsa del Sr. Jover i ens vam quedar molt preocupats, i vam fer una iniciativa parlamentària conseqüent en aquest sentit.

També com que vostè parlava de treballar junts i que treballar junts no vol dir votar sempre el mateix, doncs ens volem quedar amb aquesta part final del seu discurs per veure si per fi, ara que ha passat aquesta primera fase més intensa, però que són moltes al nostre entendre les qüestions que encara caldrà legislar al nostre país, es comença a treballar en aquest sentit.

I ja per acabar voldria fer un recordatori en relació a les tarifes de FEDA i STA que de les quals se n'ha parlat avui evidentment en un moment complicat com és el d'avui en dia, perquè avui recordava preparant la intervenció que fa set o vuit mesos que vam arribar a un acord amb el Grup Parlamentari Demòcrata, la Sra. Martisella se'n recordarà, perquè en sis mesos les parapúbliques presentessin un projecte de tarifes ajustades... -això era abans de la crisi del Covid-, a les famílies, a les estructures familiars més necessitades, a les famílies monoparentals i a tots aquells als quals segurament es podria fer un producte més adaptat a les seves necessitats i més econòmic tant per a les petites empreses com per les famílies. Aquell compromís ha vençut, ja han passat els sis mesos. És veritat que hi ha hagut també tota la crisi del Covid, però jo crec que és especialment necessari ara, que hi haurà moltes dificultats en molts àmbits, que aquella feina que vam acordar doncs tiri endavant. Nosaltres seguim denunciant repetidament que sembla que prioritza més l'afany recaptatori que no l'afany públic d'aquestes dues parapúbliques i per tant, aquella feina que ja era necessària quan ens vam posar d'acord a l'octubre de l'any passat, pensem que ara és especialment necessari que com a parlamentaris hem de recordar aquestes dues parapúbliques que facin aquesta feina i que ben aviat la tinguem a disposició.

I finalment, com deia abans, nosaltres seguim oferint la mà estesa, no ens cansarem de fer-ho i el que sí que ens agradaria és que si poguésser, abans de què arribi la pausa de l'estiu, que hi hagi algun moviment efectiu en aquest sentit.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sra. síndica.

La veritat és que li agraeixo que ho reconegui perquè ens ha sentit dir sempre que tots ens estimem Andorra i que cadascú, evidentment, poder d'una manera diferent però jo crec que tots i cada un de nosaltres tinguem un amor pel nostre país. I és evident que ho enfoquem des de punts de vista i maneres de fer diferent i vostè, per exemple, explicava el tema dels autònoms. Què costaria 100 euros més? Ha vingut a dir. El fet és que la solució està sobre la taula i està en vigor, però si amb totes les solucions anéssim amb aquest... -i li fico entre cometes- "café per tots i barra

lliure" (vinga, aquí 100 euros més, aquí 50 euros més... i anem fent així), no hi ha diners per tot i les mesures han de ser ponderades. Evidentment que si l'autònom hagués pogut cobrar 100, o 200, o 300, o 1.000 euros més al mes és molt millor... Evidentment!... Evidentment! I si es pot baixar més el telèfon és molt millor... Evidentment! Però és clar, al final les mesures han de ser ponderades, equilibrades i que es pugui ajudar a aquelles persones que ho necessiten de la manera més adequada i perquè hi hagi capacitat per fer moltes més altres coses que no només allò, perquè és clar: "300.000 euros -diu vostè- no és per tant". Bé doncs, si els 300.000 són per cada una de les coses que es proposen, al final no queden diners a la caixa.

Si agafem la seva proposició de llei que em sembla que consta de set articles, i agafem un bolígraf verd i un bolígraf vermell, i anem fent "xec", "xec", "xec", les propostes ja estan materialitzades, per tant realment la proposició, més enllà d'aquells 100 euros més o 200 que vostè diu per arribar al 60% del salari no hi ha més aportació, per tant, el debat està molt bé que hi sigui, vostè sap que els 28 som persones, parlamentaristes convençudes, que ens agrada el debat, que ens agrada la discussió política, que ens agrada confrontar opinions però la realitat és aquesta, que si agafa les propostes de la llei i les confrontem ja sigui amb el reglament o amb les lleis que ja s'han votat, tot això ja s'ha materialitzat i està en vigor.

Jo insisteixo, vostès ho volen escenificar, teatralitzar en el bon sentit de la paraula i ho fan molt bé, -insisteixo, no és un retret, penso que ho fan molt bé-, oposant un criteri que és: "Si el Govern i la majoria diu una cosa, nosaltres ens en anem... -ara baixaré les escales- a l'altre costat", per escenificar l'alternativa. Qui fot canya aquí? Doncs, el PS: "Govern diu això, doncs, jo dic l'altre".

Però la realitat és el que li dic, quan vam votar aquella modificació de llei, la 5/2020, aquestes mesures que vostès també posen sobre la taula i que ja estan aprovades i ja estan en vigor, ni tan sols van proposar votar-les punt per punt per aprovar almenys això, es van abstenir a tot. I jo segueixo pensant que aquesta política de la bipolarització, que volen com eliminar la resta de forces i confrontar-se vostès amb el Govern... Ho fan molt bé, eh? Però, és que la realitat, -expliquem-ho a les persones que demà llegiran els diaris, veuran la tele, escoltaran la ràdio-, és que no és aquesta... És que les propostes ja estan sobre la taula i estan funcionant, i no s'ha tallat la llum a ningú, no s'ha tallat el telèfon a ningú, els autònoms estan rebent unes prestacions que no rebien, hi ha les carències per les hipoteques. Per tant... -i evidentment que no ho faran i ho entenc- que la cosa hagués estat retirar aquesta proposició de llei o

almenys haver votat a favor d'aquests punts que l'altra llei ja contemplava.

Jo de veritat ho penso, per a vostès és el tot o res. No hi ha una escala de grisos i, per tant, el que fa la majoria, els grups parlamentaris que donen suport al Govern, o el que fa el Govern doncs, sempre estaran en contra i, sinó, temps al temps. És molt maco dir-ho: "La mà estesa; anem junts; Virtus, Unita, Fortior", però la veritat és aquesta, que si la majoria i el Govern diu una cosa, vostès aniran diametralment oposats en la mesura del que sigui possible per confrontar visions i per ser aquesta competència política, molt legítima i no reconèixer que des de la majoria, els grups parlamentaris i el Govern, i en tot cas les forces que s'hi sumen en cada moment que toca, fan les coses bé. Les coses també es fan bé, no només vostès tenen la veritat absoluta, no només vostès tenen la solució. Els 28 aporten solucions i, en aquest cas, les que vostès aportaven ja estan funcionant.

I ja per acabar, em confirma la presidenta de FEDA que no s'està fent això que vostè ha dit.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Naudi.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laureadiana + Independents...

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Marc Magallon.

El Sr. Marc Magallon:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, per al·lusions, com bé el Sr. Pere López, m'ha semblat que es referia quan parlava del grup que hi ha assegut al darrera de Ciutadans Compromesos, que parlava del Grup Liberal.

No estic segur perquè no he participat de tots els Consells vist que ens anem tornant però jo... vaja! No recordo, ho mirarem en el Diari, que tractéssim de mal als andorrans. No li diré que no, però tinc els meus seriosos dubtes. El convido també a què repassi el Diari i, bé, si ha estat així evidentment que li haurem de donar la raó, però tinc els meus seriosos dubtes.

D'altra banda, sí que penso que s'ha volgut treure un partit i un benefici d'aquesta segona llei. I per què ho dic? Tot i que és una cosa ben lícita, evidentment, dins de la política teniu tot el dret d'haver-vos abtingut en aquella segona llei de mesures urgents i és quelcom lícit, no ho dic com a mesura de crítica, ni molt menys! I el fet de què avui no hagin retirat aquest projecte de llei i que en tornem a parlar, també penso que és exactament el mateix. Tots els punts, o

pràcticament la totalitat de punts que surten en aquesta modificació que proposeu avui ara, doncs ja estan resolts, és a dir que és un debat caduc que ja no tocava parlar-lo avui, però entenc i és ben lícit que l'hagin volgut tornar a ficar a damunt de la taula.

A banda d'això, res més.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Magallon.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Bonell.

La Sra. Mònica Bonell:

Gràcies Sra. síndica.

Sr. Pere López, en la meua intervenció he volgut anar una mica enrere perquè no estem parlant de fa un any, estem parlant de fa tres mesos quan vam començar a legislar totes aquestes lleis òmnibus i, és clar, hem de recordar en la que vam tenir a debat i vam poder treballar en comissió que és en la segona llei òmnibus, doncs ho vam fer amb unes condicions que era molt complicat tenir un debat normal per la forma i pel temps. Telemàticament, entendre'ns era complicat. Tampoc teníem el temps com per explicar bé les propostes; algunes esmenes tampoc s'arribava a entendre el que es volia dir. Per tant, jo crec que tots vam fer esforços per millorar la segona llei i crec que ha de quedar clar que des de la majoria compartíem moltes de les propostes respecte als autònoms i per això les vam tenir en compte en la tercera llei òmnibus; i les que no s'han tingut en compte també s'ha explicat el perquè. I ara estem en un moment on hem de mirar cap a un escenari totalment diferent, que comparteixo l'opinió expressada pel Sr. Camp, que potser les mesures que es necessitaran seran més estructurals i potser en aquesta llei que està treballant el Sr. ministre, el Sr. Gallardo, doncs s'hauran de tenir en compte.

Però, crec que és important tenir clar d'on venim i com hem treballat. I al final, és veritat, discrepem. Moltes vegades no estem d'acord amb el que ens diuen però intentem arribar a què les lleis tinguin siguin el millor possible perquè es puguin aplicar de la millor manera. I també ho he dit en la meua intervenció i és que també sabíem, des de la primera llei que vam aprovar, que hauríem d'anar fent reajustos per la urgència amb la que preniem les decisions, i en el moment i en la situació que vivíem. Cada vegada canviava, per setmanes anava canviant, per tant, ens anàvem adaptant.

Jo crec que això no s'ha de veure com una crítica sinó com que vam ser capaços de reaccionar davant els

imputs que ens venien dels autònoms, dels assalariats o dels nostres ciutadans.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Bonell.

El Govern desitja intervenir...

Sra. Calvó.

La Sra. Sílvia Calvó:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Miri Sr. López, és que vostè ha centrat la seva darrera intervenció gairebé centrada únicament amb els subministraments bàsics, una mostra més de què la proposició de llei que vostè presenta ja queda caducada perquè aquests ajuts doncs es van fer des del primer moment. Si bé recorda, els decrets de Govern, fins i tot eren anteriors a l'entrada en vigor de la primera llei òmnibus que va aprovar aquesta Cambra. I d'aquesta data fins ara les entitats públiques, tant FEDA com Andorra Telecom, han invertit prop de 3 milions d'euros per estar al costat dels empresaris grans i petits. Encara estem vigilants i si en un moment donat aquestes entitats públiques han de tornar a invertir esforços econòmics o esforços a nivell de suport tècnic per als empresaris, aquí estarem.

D'altra banda, per puntualitzar la casuística que ha dit vostè que s'havien enviat cartes pels talls, entenc, de llums; jo només voldria recordar una mica com està distribuït el sector de la llum perquè, de fet, hi ha un entitat pública que subministra llum a una part del territori andorrà però també hi ha territoris afectats per distribuïdores privades, en aquest cas: La Massana, Ordino, Sant Julià i Pas de la Casa, i sí que en un moment donat aquestes distribuïdores privades ens van demanar de poder reclamar pagaments anteriors i deutes contrets anteriors a la crisi sanitària, i nosaltres vam treballar amb ells perquè no fos així. I de fet, les cartes -i tinc aquí el model, per exemple, de la Mútua Elèctrica que em van enviar-, en aquest sentit, es confirma el que està previst en el decret.

I de totes maneres si hagués estat així aquesta casuística, Sr. López, si aquestes empreses privades haguessin volgut reclamar i amenaçar de talls de llum per deutes contrets abans de la crisi sanitària, això està previst a la vostra proposició de llei, perquè vostè en la proposició de llei sí que marca que els talls de llum estan prohibits sempre i quan les empreses no hagin contret aquests deutes abans de la crisi sanitària. Per tant, si en un moment donat això s'hagués volgut fer, doncs fins i tot la vostra proposició de llei no ho hagués prohibit en aquest sentit.

I pel que fa a la bonificació, a la tarifa bonificada, en el darrer decret del desembre on es van publicar les tarifes i es va publicar aquesta tarifa bonificada ampliada que és el compromís que teníem des de FEDA i des del Govern, s'ha treballat a nivell intern amb el Ministeri de Serveis Socials i ara que tot es normalitza i que l'activitat parlamentària es normalitza estem a disposició per explicar tota la feina que s'ha fet d'acord amb la proposta que va aprovar aquesta Cambra.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Calvó.

Cap altra intervenció...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Només molt breument però sí que volia fer un parell de comentaris, i ara que la Sra. Calvó intervenia doncs també fer una reflexió en aquest sentit.

En primer lloc, amb el que deia el Sr. Carles Naudi del "café per a tots" que és una mica el lema que a nosaltres ens diu, i miri que volia estalviar-me de fer un comentari com aquest, però potser de vegades des de certes posicions acomodades costa una mica entendre la importància quan parlem de 100 o 150 euros al mes, o de les tarifes de FEDA i STA. Vostè de vegades ho diu en un to que sembla com si això fos una *pecata minuta*, i jo crec que aquí quan vostès diuen que la proposició està caducada, i ho diuen tots vostès, estan menystenint aquest tema, i aquest tema és un tema essencial d'aquesta proposició. I aquests 200 euros de diferència que hi ha entre la seva proposta i la nostra, és el que gairebé permet garantir un salari mínim amb el qual en aquest país si s'ha de pagar un lloguer de 600 o 700 euros més les despeses familiars, doncs no sobra res... No sobra absolutament res! Si a més, la prestació és de 1.083 i s'ha de pagar les despeses empresarials que encara que siguin petites, i s'ha de pagar la cotització encara que sigui reduïda, i s'ha de pagar el lloguer, doncs si fan els números veuran que no dona.

Per tant, aquests temes que aparentment semblen per vostès caducats i que no tenen rellevància i que ja està solucionat, doncs per a moltes famílies i per a molts autònoms, i així ens ho han fet saber, són temes molt importants i que no han caducat absolutament per a res sinó que són plenament vigents i de plena actualitat perquè és finalment un tema de números. Si tu sumes i restes dins d'una economia, en aquest cas una economia familiar com una altra economia,

però que si evidentment l'ingrés no és suficient, és impossible poder fer front a les despeses.

Molt breument, en relació al que vostè deia Sra. Calvó, en algun moment pensava que el que ens estava dient ens donava la raó a la nostra proposició, en el sentit que havent-hi les parapúbliques... Ai, perdó! Les entitats subministradores que no són FEDA i STA, hagués estat molt bé que s'hagués fet per llei i que no hi hagués aquest tema perquè una cosa és que Govern pugui controlar -que entenc que ho fa- FEDA i STA però hi ha el camp de les subministradores que no queden sota aquest control específic, i hi ha hagut cartes en aquest sentit i també hi ha hagut cartes de tall de subministrament i amenaces de subministrament per part de la companyia de telèfon que s'estan enviant ja des de la setmana passada. Per tant, el que nosaltres proposàvem des de la nostra proposició de llei no només és que no es tallés durant aquest temps sinó que els terminis no computessin i per tant, és impossible procedir a una reclamació quan tot just fa una setmana i mitja, dues setmanes, una mica més de dues setmanes que s'ha declarat el fi de l'emergència sanitària amb el decret que el Govern va emetre.

Quant al que deia la Sra. Bonell, estic totalment d'acord. Segurament, les condicions amb les que es va treballar la llei i les comissions telemàtiques no van ajudar a què potser en alguns temes haguéssim pogut treballar d'una altra manera. Potser haguéssim arribat a acords, a enteses tot i que en l'últim moment va haver-hi intents de transacció i al final va ser molt difícil per tots, almenys ho dic per nosaltres, hagués sigut millor haver arribat a enteses a determinats punts que no haver fet finalment la nostra feina i tirar endavant amb les nostres propostes o amb les nostres idees.

Quant al que tots estem parlant de mirar al futur i mirar endavant, jo l'únic que m'agradaria és que se'ns digui un dia i una hora per una primera reunió per treballar pel futur del nostre país.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sra. síndica.

No volia entrar però he entrat!

Jo, la veritat li dic que acomodat estic igual que està vostè en la mateixa cadira, de la mateixa pell, els dos

anem amb corbata i vestit com toca fer-ho, i aquí som tots igual.

Ha volgut fer creure que jo he dit una cosa que no he dit. I li torno a explicar el que he dit. Tant de bo es pogués donar o ajudar amb més diners a aquelles persones que ho necessiten. Però la trista realitat de les economies dels governs d'arreu, és que la caixa dona pel que dona. No d'Andorra, no, de tot arreu. Però vostès insisteixen en aquest discurs... Li ha faltat dir el de la casta, eh? Li ha faltat dir això; i el del rics i els pobres; els uns i els altres...

La caixa dona pel que dona i s'intenten fer mesures ponderades perquè tothom estigui una miqueta millor. Però vostè vol anar a aquests debats del tot o res i de la confrontació i després vendre que estira la mà per col·laborar, però mentre tant... Pam! Ja ens la fot, no? Als acomodats. No és així Sr. López.

Ho torno a dir, tant de bo hi hagués diners per fer-ho tot i ajudar a tothom. Tant de bo! Però no hi són aquests diners.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Naudi.

Alguna altra intervenció per algun altre grup abans d'iniciar una altra ronda...

Liberals no...

Pel Govern alguna intervenció...

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Molt breument.

Jo no tenia intenció d'intervenir però el Sr. López té aquesta costum sempre de voler reconduir tots els debats més enllà de les qüestions de fons que jo crec que eren molt interessants doncs a una dialèctica entre ell i jo, no?

Suposo que és aquesta sensació que vostè té sempre de ser un *primus inter pares*. Per tant, bé, m'ha interpel·lat tres vegades i al final m'obliga, doncs, a respondre-li. Jo el que li diria en primer lloc és que si realment vol mà estesa i cooperació -i m'adhereixo a les paraules del conseller Sr. Naudi- crec que hauria d'intentar... ho intenta evitar, ja ho veig, però al final sempre cau en la trampa fer al·lusions personals perquè crec que això és la pitjor manera d'intentar tenir un clima de concòrdia que permeti aquesta mà estesa i aquesta cooperació, sobretot quan aquestes al·lusions personals es fonamenten en aquesta visió dogmàtica del que és la nostra societat, del que és Andorra, del que són els seus representants polítics. Suposo que el que volia dir és que aquells que tenen

capacitat econòmica no poden defensar posicions socials i en canvi aquells que no tenen capacitat econòmica són els que són d'esquerres, els que són autènticament d'esquerres i que, per tant, estan al costat dels assalariats i suposo que dels autònoms.

Bé jo no ho concebo així, el Sr. Naudi no ho concep així, els membres del Govern no ho conceben així, i els membres dels grups parlamentaris de la majoria m'atreveixo a dir que tampoc ho conceben així.

En tot cas, a la seva reiterada interpel·lació li dic el que li he dit des del principi, la meua mà estesa, la meua voluntat de cooperació, la meua voluntat de sumar hi és sempre. I l'altre dia li vaig dir, en aquest treball de reactivació, en aquest full de ruta, en aquest programa de Govern tenim la ferma intenció de fer-hi participar els grups parlamentaris de l'oposició, per bé que si volguéssim no ho hauríem de fer, perquè al final estem parlant d'un programa de Govern. Però tot i així hi farem participar els grups parlamentaris de l'oposició, no només vostè, si em permet, sinó també el Grup Parlamentari Terceravia, perquè repeteixo, per bé que vostè tingui més representació parlamentària que Terceravia, no el considero un *primus inter pares*. Però en tot cas sí que el farem participar i m'agradaria que aquest cop sí, no ha estat el cas durant la crisi sanitària, m'agradaria que aquest cop sí, més enllà d'unes paraules vagues s'hi sumés realment.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Passem a la votació.

Acabades les intervencions, s'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

A favor 6, en contra 9 i abstencions 0.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Ferrer

A la vista del resultat no es pren en consideració la proposició de llei i es declara closa la tramitació.

Punts 2 i 3.

Respecte als dos següents punts de l'ordre del dia i vista la demanda de debatre'ls de forma conjunta proposo si no hi ha objeccions al respecte, procedir al

seu debat conjunt i posteriorment procedir a la seva votació.

Doncs, procedirem al debat conjunt de:

2- L'Esmena de l'article 124 de l'Estatut de la Cort Penal Internacional (CPI), adoptada a la Haia, Països Baixos, el 26 de novembre del 2015, i de

3- L'Esmena de l'article 8.2e) de l'Estatut de la Cort Penal Internacional (CPI), adoptada a la Haia, Països Baixos, el 26 de novembre del 2015.

Les propostes d'acceptació foren publicades en el Butlletí número 34/2020, del 20 de maig, i no s'hi ha formulat cap esmena.

Alguna intervenció per part del Govern.

Sra. Maria Ubach.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sra. síndica.

En primer lloc voldria agrair la possibilitat de fer una única intervenció pel que fa a la defensa dels punts 2 i 3 de la sessió ordinària d'avui, l'examen i votació de l'Esmena de l'article 124 de l'Estatut de la Cort Penal Internacional (CPI), adoptada a la Haia, Països Baixos, el 26 de novembre del 2015, així com de l'Esmena de l'article 8.2e) de l'Estatut de la Cort Penal Internacional (CPI), adoptada a la Haia, Països Baixos, el 6 de desembre del 2019.

L'estatut estableix una Cort Penal Internacional de caràcter permanent que té competència per processar i condemnar les persones que hagin comès les violacions més greus del dret humanitari internacional.

Andorra va ratificar l'Estatut de Roma de la Cort Penal Internacional l'1 de juliol del 2002. EL nostre país té un alt grau de compromís amb la Cort Penal Internacional i amb les funcions que aquesta exerceix com a institució universal que lluita contra la impunitat dels crims més greus. Andorra ha ratificat els instruments reguladors dels crims que coneix la Cort Penal Internacional i ha donat suport a la tasca de la Cort des de l'entrada en vigor del seu estatut.

En efecte, durant la conferència de revisió de l'Estatut de Roma celebrada a Kampala el 2010 van ser adoptades per consens dues esmenes que van ampliar la definició del crim de guerra i van tipificar el crim d'agressió definint i establint així les condicions d'exercici de la jurisdicció de la Cort respecte del mateix.

EL Principat d'Andorra va donar suport a l'activació incondicional simple i consensuada de les esmenes de Kampala que van entrar en vigor el 26 de setembre del 2014.

L'esmena de supressió que presento avui per a l'acceptació va ser adoptada el 26 de novembre del 2015 durant la onzena sessió plenària de l'assemblea dels estats parts. Els estats que hi van participar van considerar que la disposició prevista a l'article 124 limitava temporalment el poder jurisdiccional de la Cort en el cas dels crims de guerra i, per tant, calia suprimir-la.

Aquest article que es vol suprimir era una disposició transitòria que permetia a un estat que esdevenia membre de l'Estatut de la Cort Penal Internacional declarar que no acceptava la jurisdicció de la Cort pels crims de guerra comesos al seu territori o per als seus nacionals durant un període de set anys. A la pràctica, aquest procediment gairebé no es va utilitzar, és per això que es va decidir suprimir i reforçar d'aquesta manera el mandat de la Cort Penal Internacional.

Així mateix, avui també els presento per a l'acceptació l'Esmena de l'article 8.2e) que va ser adoptada durant la divuitena sessió plenària de l'assemblea dels estats part. L'esmena va ser proposada per Suïssa amb la voluntat d'incloure la inaniació de la població civil en conflictes armats interns dins dels crims de guerra sota la jurisdicció de la Cort Penal Internacional en considerar-se que hi havia una llacuna legal en l'estatut actual que calia solucionar el més aviat possible. La inaniació com a crim de guerra fa referència al mètode de guerra que consisteix en privar a la població civil dels objectes indispensables per la seva supervivència inclouin-hi el fet d'impedir de manera intencionada els subministraments d'ajuda previstos pels convenis de Ginebra.

És important subratllar que l'esmena d'inclusió de l'article 8.2e) s'aplica únicament als conflictes armats interns. L'Estatut de Roma ja contempla la inaniació de la població civil com a crim de guerra en conflictes armats internacionals.

Voldria destacar que l'acceptació de l'esmena d'inclusió de l'article 8.2e) no suposa cap modificació legislativa. En efecte, el crim d'inaniació ja queda implícitament cobert per la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, específicament pel títol 24 que fa referència als delictes contra la comunitat internacional i al capítol quart relatiu als crims de guerra i d'agressió.

És per aquest motiu que sol·licitem que les conselleres generals i els consellers generals tinguin a veure a provar l'acceptació de l'esmena de supressió de l'article 124 i l'esmena d'inclusió de l'article 8.2e) de l'Estatut de

Roma, ja que és beneficiós per al nostre país continuar fermament suport a la tasca que desenvolupa la Cort Penal Internacional.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Ubach.

Alguna intervenció per part dels grups...

Acabades les intervencions i si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació de les dos propostes per assentiment.

Declaro aprovades les dos propostes.

Farem una pausa fins a les 18.10h.

Se suspèn la sessió.

(Són les 17.51h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 18.13h)

(Deixa la sala el M. I. Sr. Mar Magallon Font i s'incorpora el M. I. Sr. Ferran Costa Marimon)

La Sra. síndica general:

Reprenem la sessió.

4- Examen i votació del Projecte de Llei de modificació de la Llei 9/2014, del 3 de juny, d'ajuts a l'estudi.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura, Joventut i Esports ha estat publicat en el Butlletí número 46/2020, del 19 de juny.

Intervé per exposar l'informe de la Comissió el M. I. Sr. Ferran Costa Marimon nomenat ponent per part de la comissió.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sra. síndica.

En la reunió del dia 17 de juny del 2020, la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura, Joventut i Esports, em va nomenar ponent del Projecte de Llei de modificació de la Llei 9/2014, del 3 de juny, d'ajuts a l'estudi.

Em correspon avui presentar una síntesi de l'informe de la comissió.

A l'esmentat projecte de llei li foren presentades 9 esmenes a l'articulat, 1 esmena per part del Grup Parlamentari Terceravia+ Unió Laurediana + Independents, i 8 esmenes pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

La Sindicatura els dies 11 i 12 de juny del 2020 i als efectes determinats per l'article 18.1.d) del Reglament del Consell General va constatar que les esmenes formulades pels grups parlamentaris no eren contràries a les disposicions de l'article 112 del Reglament del Consell General i les va admetre a tràmit.

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, l'esmentat projecte de llei així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades, foren trameses a la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura, Joventut i Esports el dia 12 de juny del 2020.

La Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura, Joventut i Esports en el decurs de la reunió celebrada el dia 17 de juny del 2020 ha analitzat el projecte de llei i les esmenes que li han estat presentades. De les esmenes que figuren en l'informe de la ponència: 7 esmenes no s'han aprovat, 1 esmena ha estat retirada i 1 esmena ha estat retirada per obrir el pas a establir una transacció que ha estat aprovada per unanimitat.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la comissió el text del qual se sotmet avui a consideració del Consell General.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Costa.

Acabada la intervenció del ponent proposo procedir al debat i votació dels articles que han estat objecte de reserva d'esmena i continuar després amb el debat i votació de les altres parts del text.

Us informo que han estat presentades 6 reserves esmena pel M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata les quals seran defensades i votades conjuntament.

Bé, doncs, iniciem el debat de les reserves d'esmena.

1. Reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 2 de l'informe del ponent proposant la supressió de l'article 2 en la seva integritat.
2. Reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 5 de l'informe del ponent proposant la supressió de l'article 10 en la seva integritat.
3. Reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 6 de l'informe del ponent proposant la supressió de l'article 11 en la seva integritat.
4. Reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 7 de l'informe del ponent proposant la supressió de l'article 12 en la seva integritat.

5. Reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 8 de l'informe del ponent proposant la supressió de l'article 13 en la seva integritat.

I 6. Reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 9 de l'informe del ponent proposant la modificació de l'article 14.

Intervé per defensar les reserves d'esmena el Sr. Carles Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

La llei que avui sotmetem a votació en aquesta Cambra és una modificació de l'actual Llei 9/2014, del 3 de juny, d'ajuts a l'estudi. En la intervenció posterior referent a la defensa del sentit del nostre vot als articles de la llei de modificació tindrè oportunitat de desglossar la nostra lectura de les bondats de la mateixa. Pel moment -i degut a què en aquest torn he de defensar les reserves d'esmena presentades a la llei- em dedicaré a explicitar els principals punts que des del nostre grup hem trobat inconvenients en la reforma i que així hem expressat en comissió.

Tot i que existeixen sis reserves d'esmena hem proposat la seva votació conjunta ja que cada una d'elles obeeix al mateix objecte. Com saben, la llei de modificació proposa el que en diré canvi de nomenclatura pel que fa als òrgans competents en la matèria. Ens trobem a l'article segon de la llei que avui votem, on es modifica aquesta nomenclatura a l'article 4 de la Llei 9/2014, i allà on deia «Correspon al ministeri encarregat de l'educació determinar» -on s'especifica que determina l'import, la publicació i la resolució dels ajuts- passa a dir: «Correspon al ministeri encarregat dels ajuts a l'estudi determinar». Aquí, per a nosaltres, rau el principal problema d'aquest projecte de llei de modificació.

La resta d'articles amb reserva d'esmena -el desè, l'onzè, el dotzè, el tretzè i el catorzè- modifiquen la Llei 9/2014 en el mateix sentit que el segon i és per això que hem proposat la votació de la reserva d'esmena conjunta, doncs les esmenes proposades en comissió, que proposaven la supressió d'aquests articles, no van ser aprovades aleshores.

Una vegada identificat el problema que veiem en aquest projecte de llei passo a exposar els arguments pels quals creiem que la modificació de la nomenclatura esmentada és un problema.

En primer lloc, citaré el motiu de la modificació que s'addueix a la memòria justificativa adjunta al projecte de llei. Cito: «Referint-nos genèricament al ministeri encarregat dels ajuts a l'estudi indiquem exactament l'objecte que tractem que són els ajuts a l'estudi, les beques, independentment dels nivell

d'ensenyament. Aquesta modificació també evita que si en un futur es modifica l'orgànica governamental el ministeri encarregat de la gestió dels ajuts a l'estudi sigui transversal a més d'un ministeri i no caldria, doncs, tornar a modificar la llei». Tanco la cita.

En aquesta justificació no existeix, al nostre entendre, una raó que motivi el canvi. Evitar la transversalitat, -que s'hagin de gestionar ajuts a l'estudi en els diferents nivells educatius en l'hipotètic cas de què, per exemple, ensenyament superior es desagregui d'educació-, no té major problema que procedir com fins ara, atenent els ajuts des d'un ministeri i intercanviant informació si això fos necessari -a més, la unió d'educació i d'ensenyament superior en un mateix ministeri sembla una unió encertada i, en tot cas, la tipologia de les beques, -dirigides a un i altre nivell-, i la redacció de la llei vigent i el seu reglament ja permeten la seva gestió.

Però si bé aquest és un dels motius explícits a la memòria hi ha un altre no explícit i és el de què tractant específicament l'objecte dels «ajuts a l'estudi» es permetria el trasllat d'aquestes competències d'un ministeri a un altre. I aquest ha estat el cas, pels anuncis que la ministra d'Educació i Ensenyament Superior, -Sra. Vilarrubla-, va fer en roda de premsa el proppassat 5 de juny i que confirmà el ministre d'Afers Socials, Habitatge i Joventut, -Sr. Filloy-, en l'encara més recent sessió de control i impuls a l'acció de Govern de fa tot just una setmana.

En aquest cas, -la intenció del trasllat-, sí que trobem que la problemàtica que he anunciat a l'inici s'accentua i, per tant, havíem d'oposar-nos en els treballs en Comissió presentant les esmenes que avui presento en la forma de reserva per a la seva consideració.

Així, i seguint amb l'enumeració encetada més amunt diré, en segon lloc, que trobem inadmissible el trasllat que el canvi de nomenclatura fa possible, ja que l'objecte immediat dels ajuts a l'estudi, -que a partir d'ara anomenaré beques-, és fer efectiu el dret a l'educació tal com apareix redactat a la Constitució al seu article 20.1. Cito: «Tota persona té dret a l'educació, la qual s'ha d'orientar vers el desenvolupament ple de la personalitat humana i de la dignitat, tot enfortint el respecte a la llibertat i als drets fonamentals». Tanco la cita. Aquest dret, el precisa la Llei qualificada d'educació, del 3 de setembre de 1993, al seu article primer -cito del text refós publicat al BOPA del 6 de juny del 2018. Cito: «1. Tothom té dret a rebre una educació bàsica que li permeti desenvolupar la pròpia personalitat, formar-se com a ciutadà i participar en desenvolupament del país. 2. Igualment, tothom té dret a accedir als nivells superiors de l'ensenyament, en funció de les seves aptituds, aprofitament i vocació».

I vull remarcar això darrer, en funció de les seves aptituds, aprofitament i vocació.

Es dirà que aquesta modificació no altera l'acompliment del dret a l'educació i amb aquesta afirmació hi estaré parcialment d'acord, doncs l'Estat continuaria assegurant les beques. Però, quin és l'enfocament que defensem sobre aquest dret i per què creiem que la modificació el desvirtua?

Prenent com a referència l'anteriorment citada Llei qualificada d'Educació -que en aquest cas trobo del tot pertinent fer-ho- veiem a l'article 9.1 i a l'article 13, relatius al dret a l'accés a l'ensenyament bàsic i a l'universitari, cito: «Article 9.1. Els alumnes tenen dret a rebre una orientació escolar i professional i a percebre els ajuts necessaris per compensar possibles mancances de tipus familiar, econòmic, social i cultural, d'acord amb la llei.»; i cito, «Article 13. Es facilitarà l'accés a les Universitats i centres d'ensenyament superior per mitjà de la dotació de beques i ajuts a l'estudi, que s'atorgaran d'acord amb la llei».

Tenint en compte això, s'entén que el dret a rebre beques és una de les potes que fa efectiu el dret a l'educació, juntament amb la resta que figuren a la llei -creació d'un sistema públic, poder escollir entre sistemes, poder crear centres escolars, etc. Així, si el ministeri d'Educació fa efectius i tutela totes les prerrogatives d'aquesta llei qualificada -segons ens diu la lògica i segons s'ha fet fins ara-, per què traslladar la competència dels «ajuts a l'estudi» a un ministeri diferent del d'educació? En aquest sentit se'ns ha contestat que en tractar-se d'un ajut, la majoria de les vegades econòmic, la lògica de l'eficiència convidaria a agrupar-los sota el mateix paraigua. Crec haver demostrat que no es tracta del mateix tipus d'ajut. Però parlem de l'eficiència.

Si fins aquí he exposat l'argument conceptual, ara exposaré els aspectes relatius a l'argument tècnic que se'ns ha donat i que està relacionat amb l'anterior. Així, se'ns ha explicat que el canvi obeiria a la voluntat de concentrar la gestió de les beques, de manera que s'agilités la gestió d'expedients dins una mateixa oficina, podent accedir a la informació sense haver de demanar-la a d'altres instàncies.

Bé, aquest argument cauria pel seu propi pes, ja que actualment es disposa de les eines tecnològiques necessàries per evitar la manca d'eficiència que pugui provocar la gestió de les beques per part del Ministeri d'Educació. El programari de gestió d'expedients d'ajuts existeix, les directrius hi són. Altra cosa és que si s'hi detecten ineficiències, aquestes es modifiquin.

D'altra manera, justificar el trasllat de competències, -que insisteixo no es traslladaria només la seva gestió, sinó la creació, decisió i gestió de totes les beques-

significaria incomplir de facto els objectius d'administració electrònica fixats a la revisió del Codi de l'Administració i els fixats pel Govern a través del seu Ministeri de Funció Pública i Simplificació de l'Administració, amb més de 5.000.000 d'euros en inversió tecnològica segons el Pressupost 2020.

Per a què necessitaríem tota aquesta inversió si resulta que s'ha de traslladar tota una competència per motiu de la seva eficiència en gestionar l'intercanvi d'informació dins d'una mateixa administració? No té sentit.

Això ens duu de nou a la concepció que des del Govern i els grups que li donen suport es té de les beques i que s'enfrontaria a la que sostenim des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Se'ns ve a dir que es tracta d'un ajut com qualsevol altre. Seguint la meua argumentació, això és un error. Els ajuts del Ministeri d'Afers Socials es valoren en virtut del LECS, el Llidar Econòmic de Cohesió Social, és a dir, són ajuts a la cohesió social, als elements materials de subsistència -l'habitatge, la nutrició, la sanitat-, en cap cas l'educació, que és un element que va més enllà i permet la igualació de les oportunitats de desenvolupament i de realització de la pròpia personalitat en societat, i que per això gaudeix en tota ocasió d'un ministeri que agrupa i garanteix la seva possibilitat. I dic en tota ocasió d'un ministeri que agrupa i garanteix aquesta possibilitat.

Se'ns diu que les beques són ajuts exclusivament econòmics. I puc posar en dubte l'afirmació. Si fem una ullada a la Llei 9/2014 on s'expliciten els criteris a que obeeixen els diferents tipus de beca observem que, i cito:

«Article 17. Criteris per a l'obtenció d'una beca. L'obtenció d'una beca es regeix per un conjunt de criteris relatius a les circumstàncies personals i familiars de l'alumne, a les seves circumstàncies econòmiques i patrimonials i, en els ensenyaments de batxillerat, de formació professional no superior i d'ensenyament superior, a l'expedient acadèmic».

I al Reglament d'ajuts a l'estudi, publicat al BOPA el 20 d'agost de 2014, els articles 5, 6 i 7, que estableixen els criteris de matriculació, on s'especifiquen assignatures i requisits de permanència i d'expedient, i que són clarament acadèmics.

Tenint en compte els criteris que els guien, l'objectiu que persegueixen i el dret que garanteixen crec demostrar que no són el mateix. I la lògica impera: a diferents matèries, diferents ministeris.

No és un motiu, doncs, haver de modificar la llei per especificació de l'objecte i/o per futurs canvis en l'orgànica del Govern.

És per tot el que he exposat que demano el vot favorable a les reserves d'esmena que suprimeixen el canvi de nomenclatura en els articles pertinents del Projecte de llei de modificació de la Llei 9/2014, del 3 de juny d'ajuts a l'estudi.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

Pel Grup Parlamentari Terçeravia + Unió Laurediana + Independents, Sra. Carine Montaner:

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sra. síndica.

A nivell conceptual, el plantejament del Grup Socialdemòcrata és pertinent, i és veritat que podríem fer-nos la pregunta de veure si els ajuts per l'estudi haurien de penjar del Ministeri d'Educació o en canvi doncs del Ministeri d'Afers Socials ja que hi ha un fort component acadèmic.

Per Terçeravia la qüestió és que es faci de manera ràpida i àgil pels ciutadans.

Des de Terçeravia veuríem amb bons ulls una finestra única d'ajuts amb una base de dades compartida entre els ministeris i que cada ministeri doncs tracti els seus dossiers.

Avanço que nosaltres no entrarem en l'organització dels ministeris ja que se suposa que abans d'entrar la llei el Ministeri d'Educació i el Ministeri d'Afers Socials ja s'han repartit la feina de manera consensuada.

Dient això però, voldria compartir amb tots vosaltres una preocupació pel que fa a la saturació del Ministeri d'Afers Socials.

Abans de la pandèmia recordo a la Cambra que el Ministeri d'Afers Socials era un ministeri amb molta càrrega administrativa, amb uns treballadors socials saturats de feina, fet que havia motivat una demanda d'informació entrada a tràmit l'11 de març abans de la pandèmia, registrada E-140-2020.

El 27 de maig durant la compareixença del Sr. ministre Filloy, vaig reiterar la meva preocupació. És evident que amb la crisi sanitària, que ha provocat una crisi econòmica molt greu i de retruc una crisi social molt preocupant, el Ministeri d'Afers Socials tindrà un increment de feina tenint en compte l'augment de les demandes d'ajuts.

Pensem des de Terçeravia que el Govern actual ha de trobar una organització adient per tal de donar resposta, la millor resposta possible als ciutadans en tots els àmbits.

Tenint en compte tot l'exposat, votarem abstenció a les reserves d'esmena del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

I per acabar voldria agrair al Sra. ministra per la seva disposició, sempre ofereix el seu temps a tots els consellers i això s'ha d'agraciar.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Ferran Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Sr. Sánchez, vagi per endavant que li he de dir que li agraeixo la seva argumentació amb aquesta profusió de detalls perquè realment justament penso que els ciutadans mandats a tenir aquestes confrontacions dialèctiques de punts de vista conceptuals diferents, i tribar a veure quin pot ser el punt d'encaix, i el punt de trobada. I li he de dir que després de la seva intervenció, gairebé em convens i tot, gairebé.

Jo intentaré fer el contrari. Intentaré fer l'exercici contrari, intentar convèncer-lo del perquè com vostè bé ha dit en treballs en comissió, des de la majoria, però estic fent aquesta exposició en nom dels tres grups parlamentaris de la majoria, el Grup Demòcrata, el Grup Parlamentari de Ciutadans Compromesos i el meu mateix, doncs no ens convens el seu posicionament.

Ho ha explicat vostè molt bé, conceptualment per fer-ho de manera molt resumida, vostès els molesta, els destorba que s'hagi canviat amb aquesta modificació de la llei el Ministeri d'Educació per la frase Ministeri competent dels ajuts a l'estudi. Bàsicament penso que conceptualment convindrà amb mi que estem justament discutint això. I vostè òbviament doncs ha exposat tota la seva exposició de motius, que comparteixo en part però no del tot. I si em sembla, deixi'm anar per banda.

Vostè defensa que els ajuts a l'estudi han de continuar adscrivint-se a educació. El nou redactat no ho impedeix pas, tinguem això en compte. Enlloc hem posat que aquests ajuts hagin d'anar al Ministeri X o I o Z. Estem dient que aquests ajuts s'analitzin i es donin des del ministeri competent en la qüestió. Penso que en aquest cas vostè si m'ho permet dir, potser en volen fer un *casus belli*, ben legítim per altra banda, però res no impediria al ministre o al govern de torn doncs que aquests ajuts si així es cregués convenient, poguessin continuar donant-se des del Ministeri d'Educació. Però sí que aquesta nova redacció, aquest nou redactat el que fa és

“desencotillar “, si em permet l’expressió, donar una flexibilitat amb l’objectiu d’augmentar l’eficiència a l’hora de donar aquests ajuts que amb el redactat actual no ho fa.

Vostè també ho ha esmentat abans i jo ho repetiré, però en sentit contrari i no es pensava que em referia a política i ficció. Podríem dir: “Què passaria si en el futur el Ministeri d’Educació adscrit inscrit a un ministeri concret però, per exemple, la formació professional a un altre o l’ensenyament superior -com vostè ha mencionat- en un altre.”. Això no és política ficció, això ha passat! Si ens n’anem a la legislatura 2005-2009 vam poder veure precisament que el Ministeri d’Educació anava per una banda i ensenyament superior estava adscrit a un altre ministeri. El redactat d’aleshores doncs, el que feia òbviament, es podien continuar donant ajuts a l’estudi, així va ser, però constrenyia aquesta acció del Govern.

Nosaltres, realment pensem que deixant el redactat d’aquesta manera més ampla es garanteix igual, només faltaria, aquest dret a l’estudi que contempla, com diu vostè, a l’article 20.1 de la nostra Constitució, és potestat del Govern de garantir-ho, es continua garantint de manera absoluta però sense aquesta cotilla que jo li deia abans que constreny realment l’acció del Govern, i convindrà amb mi que qualsevol acció o canvi legislatiu que es faci amb el benentès de donar facilitats als administrats, de donar facilitats als nostres conciutadans a priori hauria de ser entesa com una aportació en positiu que n’estic convençut és en el sentit en què la ministra d’Educació ens va presentar aquesta modificació, aquest Projecte de Llei de modificació de la Llei 9/2014, d’ajuts a l’estudi.

Queda clar doncs, que el dret el garanteix tot el Govern que té la potestat d’organitzar-se com vulgui i qualsevol formació política que arribi a Govern amb el nou redactat podrà bonament dissenyar un organisme governamental que millor s’adigui a les necessitats o inclús a aquells conceptes que ells volen defensar de manera aferrissada. Res no ho impediria amb el nou redactat. El que vostè el veu com un problema... I ho entenc, eh? Entenc el tema conceptual.

Que quedi clar que enlloc de la Llei posa que es traslladen els ajuts a l’estudi a un ministeri concret. Vostè feia referència a declaracions de la Sra. Vilarrubla i del Sr. Filloy. Òbviament els desitjo els millors encerts tant al Sr. Filloy com a la Sra. Vilarrubla i que puguin estar al capdavant dels seus ministeris quant més temps millor per la seva excel·lent feina, però algun dia arribarà que la Sra. Vilarrubla i el Sr. Filloy no hi seran, però la Llei sí, la Llei quedarà. Pot ser també potestat d’aquesta Cambra al modificar-la, però si no es decideix així qualsevol

formació política que estigui al capdavant del Govern, amb el nou redactat que és molt més generós, propicia molta més flexibilitat, podrà dir-se a qualsevol esquema conceptual com el que ara vostè defensa.

La qual cosa per això li dic, puc no compartir el concepte que vostè li vol donar a aquests ajuts a l’estudi. Penso que tots els que estem aquí en aquesta Cambra en aquests moments som plenament defensors del dret a l’educació i que és potser el millor mecanisme, com a mínim jo així ho sento, el millor mecanisme per donar les mateixes oportunitats a totes les andorranes i als andorrans, i aquests petits temes conceptuals que poden ser importants i rellevants, no li dic pas que no, però aquest plantejament que nosaltres proposem faria que el seu concepte també estigués inclòs, i si vostès mai poden governar podran continuar fent valer i fent prevaldre el concepte que vostè aquí estava anunciant.

Amb la qual cosa per això li dic. És un tema que *stricto sensu* si ens cenyim al redactat que nosaltres vam aportar hi podríem viure tots de manera còmoda. Ara que parlem d’això, de compartir i de viure tots de manera còmoda, també voldria recordar, penso que val la pena, l’esperit de la comissió. Vostès òbviament, ho he enunciat abans quan llegia l’informe del ponent, vàrem presentar 9 esmenes. D’aquestes 9 esmenes bàsicament -potser faré ara un reduccionisme potser massa exagerat-, però, bàsicament la gran majoria eren per aquest concepte: un era un tema tècnic legal i un altre era una esmena que vam transaccionar. És a dir, vostès van posar uns plantejaments, la majoria vàrem plantejar uns altres i vàrem saber trobar un punt en comú que es va transformar en una transacció a la nostra Llei.

Per dir-ho planerament, el 50% d’allò que vostès i la majoria defensàvem ho vam saber transaccionar, no ens vam poder posar d’acord amb aquest punt, que vostès avui fan una reserva d’esmena, d’altra banda ben legítim i necessari... i necessari tenir aquesta confrontació dialèctica.

No em vull allargar més, ja li he dit al començament, gairebé ens convenç però no del tot amb la qual cosa els grups de la majoria no donaran suport a la seva reserva d’esmena.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Costa.

Pel Govern, Sra. Vilarrubla.

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies Sra. síndica.

Crec que amb la intervenció que ha fet el conseller Sr. Costa ja ha explicat àmpliament les raons per les quals els articles 2, 10, 11, 12 i 13 de la modificació substitueixen en diferents apartats de la llei la referència al ministeri encarregat de l'Educació pel ministeri encarregat dels Ajuts a l'Estudi.

La motivació de la reserva d'esmena presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata demana que els ajuts a l'estudi se segueixin adscriuint al ministeri encarregat de l'Educació basant-se en què el ministeri encarregat de l'Educació té la responsabilitat d'assegurar les condicions per l'exercici del dret a l'educació.

Comparteixo totalment amb molt convenciment, i estic convençuda que tots els que estem aquí també, que hem d'assegurar el dret a l'educació i per això la vigent llei d'ajuts a l'estudi i també la proposició de llei que avui debatem, ja en la seva exposició de motius expliciten que per garantir aquest dret de manera efectiva i oferir oportunitats de superar els obstacles de tota mena que puguin menyscar-los, els poders públics s'han de dotar d'un sistema d'ajuts a l'estudi que compensa les desigualtats econòmiques i socials i que en els nivells d'ensenyament post obligatori incentivar la continuïtat de l'estudi.

En aquest sentit tots els canvis proposats en aquesta modificació de llei 9/2014 van en la mateixa línia de millorar el sistema que tenim d'ajuts a l'estudi. No retalla cap possibilitat, ans el contrari, amplia casuístiques per poder encara ajudar a més estudiants.

En cap cas, el canvi de nomenclatura, passar a denominar Ministeri Encarregat dels Ajuts a l'Estudi, que pot ser també Ministeri de l'Educació, no posa en risc la garantia del dret a l'educació reconegut com a dret fonamental per la Constitució ja que independentment del ministeri que pugui portar la gestió dels ajuts a l'estudi, i parlem de la gestió, el concepte i la finalitat màxima dels ajuts queden garantits amb la llei actual dels ajuts a l'estudi i també amb la proposició de llei que avui debatem.

Aquesta és la gran finalitat de la llei, dotar-se d'un sistema d'ajuts a l'estudi que compensa les desigualtats econòmiques i socials i que en els nivells d'ensenyament obligatori incentiva la continuïtat.

Referint-nos genèricament al ministeri encarregat dels Ajuts a l'Estudi indiquem exactament l'objecte del que tractem que són els ajuts a l'estudi, les beques, independentment del nivell d'ensenyament. Aquesta modificació, com ja s'ha dit anteriorment, fa possible que si en un futur canviés aquesta orgànica que en aquest moment està present, doncs, els ajuts a l'estudi siguin transversals i que no depenguin de més d'un ministeri com havia passat anteriorment i que això el

que fa és carregar a l'Administració i també complicar la vida a l'administrat.

Per tant, amb aquesta voluntat d'optimitzar recursos que en cap cas passa únicament per compartir dades, perquè estem parlant de dades molt sensibles i que per tant les eines tecnològiques no sempre han d'estar al servei d'aquestes dades perquè estem parlant de dades molt sensibles i, de vegades, dades que es fan expressament a demanda -com diu el Reglament- per aquesta casuística en concret i que sempre les emet el ministeri encarregat dels Afers Socials.

És amb aquesta voluntat de simplificar però en cap cas de posar en risc, com no pot ser d'altra manera, el dret a l'educació.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. ministra.

Altres torn d'intervencions...

Sr. Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

Els agraeixo les seves intervencions.

Jo ho he dit a l'inici de la intervenció. Parlaria de les bondats que veiem a la llei a l'hora de defensar el nostre vot.

Referent a què la llei no marca explícitament el trasllat de les competències de les beques d'un altre ministeri.

Les lleis possibiliten, ho he dit a la intervenció. Això permet que es pugui fer. Aleshores hem tingut també notícia que es podia fer, aleshores, davant d'aquesta idea, nosaltres no hi estem d'acord i hem plantejat el nostre parer.

Però recordem això les lleis permeten fer coses o permeten no fer-ne. En aquest cas s'obriria la porta a aquest canvi.

Referent als canvis orgànics al Govern. A mi em costa imaginar un Govern sense ministeri d'educació. Puc imaginar sense ministeri d'ensenyament superior, però ja és una mica ficcional, o sense ministeri de formació professional, però en cap cas sense un ministeri d'educació. És a dir, no corren perill, he dit, que es deixi de defensar el dret a l'educació. Jo no he dit pas això i he reconegut que parcialment, efectivament, els poders públics seguiran cobrint aquest dret.

Jo m'hi refereixo en què aquest ministeri té la responsabilitat si existeix, i m'imagino que sempre n'existirà, totes les responsabilitats sobre aquest dret

constitucional, i les beques són una d'aquestes responsabilitats, segons he explicat des de la nostra visió.

Referent a la qüestió que en diríem de les solucions, no tant pels usuaris del sistema de beques, els administrats i els sol·licitants, referent al comentari també de la consellera de Terceravia, la Sra. Montaner. Bé, res impedeix que això existeixi. Vull dir, crec que estem caminant cap aquí, i això ja ens ho podran confirmar, i que s'està fent un sistema que efectivament, l'administrat, sigui per una cosa, sigui per una qüestió, pugui accedir des d'un mateix punt, ja no solament virtual, que seria el que tindria més promoció, sinó també el mateix sistema presencial de l'oficina de tràmits. Crec que des d'allà es pot gestionar tots els ajuts a l'estudi i la resta de prestacions de tots els ministeris.

Respecte a la transversalitat, és clar, jo comentava arran de la part que he citat de l'exposició de motius. No hi veig pas un problema en la transversalitat, tant siguin ajuts a l'estudi com una altra matèria. La joventut durant molt de temps va ser una matèria, -durant un temps-, que va estar entre diferents ministeris. Ja és més, hi ha matèries que reclamen això. No és un problema que estigui en un ministeri, perquè això sigui transversal. Vull dir, els ministres es reuneixen entre ells i els departaments treballen conjuntament. Això ho podem veure al mateix discorre de la realitat.

I respecte a la voluntat de simplificar, insisteixo, les solucions tecnològiques hi són, els intercanvis hi són. Com he dit en la intervenció no hi veiem una raó de pes que s'hagi de traslladar tota una competència o que es possibiliti amb el redactat el trasllat de tota una competència per motius d'eficiència.

I fins aquí, bé, insistir en els motius que els hi he exposat en aquesta visió nostra, que crec que és la que està funcionant ara mateix i ha funcionat durant molts anys. I res, simplement recordar-los-hi aquests punts de la intervenció.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

Terceravia, no vol tornar a intervenir...

Sr. Costa...

Pel Govern alguna intervenció...

Sra. Vilarrubla.

La Sra. Ester Vilarrubla:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Només dir-li al conseller Sánchez que realment estem d'acord en molts punts i com vostè diu la llei obre la porta a poder decidir quin ministeri se'n pot fer càrrec. Però també és veritat que la llei el que fa és assegurar que sempre existiran aquests ajuts a l'estudi. I això és l'important. Perquè aquest és el que dona possibilitat al dret a l'educació. La terminologia no és el que fa dubtar d'aquest dret a l'educació i penso que això és el que cal remarcar. És només un tema de gestió i podem estar més o menys d'acord i, fins i tot, en podem parlar amb més profunditat per veure quines bondats i quines no bondats hi veiem amb aquests canvis.

Però en tot cas no és amb el marc de la llei que això canviaria, perquè la llei, com vostè bé diu, obre la porta a què es pugui fer, però també a la vegada obliga a què existeixin els ajuts que això és el que ens ha de tranquil·litzar a tots i, sobretot, als estudiants.

En aquest sentit crec que no hi ha més dubte que no es posa en risc i ni agredeix mai el dret a l'educació, i no estem pas en desacord.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. ministra.

Alguna altra intervenció...

Sr. Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

Simplement afegir un comentari que abans volia posar sobre la taula. És clar, estem parlant de l'assumpte, parlant de la cara B, que és el Ministeri d'Afers Socials, és a dir, i em baso en les declaracions que s'han fet des del Govern, no pas en intuïcions que pugui tenir.

Si traslladem els ajuts a l'estudi -i ho deia avui un article- convertirem aquest ministeri en un ministeri d'atenció a la pobresa, per dir-ho així. M'explico. Concentrem tots els ajuts en un mateix ministeri, ajuts que són per diferents objectes, que crec que aquesta ha estat la tònica de la meva intervenció. Intentar demostrar que són diferents ajuts que responen a diferents casuístiques, que responen a diferents motius, a diferents essències, ja no a qüestions accessòries.

Si modifiquem aquesta orgànica, convertirem aquest ministeri, ja dic, en un ministeri d'atenció a la pobresa. Crec que no és la via que ha d'emprendre el Govern en aquest sentit, i els hi demano que hi pensin, que pensin si aquest trasllat, que encara no s'ha oficialitzat, és convenient o no. I en un moment

com l'actual, si és la prioritat d'afers socials haver d'encarregar-se de la gestió de les beques.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

Algun grup desitja intervenir...

Govern desitja intervenir...

Sra. Vilarrubla.

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies Sra. síndica.

Evidentment, abans de què no es farà aquest traspàs, es tindrà en compte totes les situacions, i les coses es poden fer en el moment que toca i temporitzar-ho i sempre amb els ajuts de les persones que ho estan fent. Per tant, en cap cas es farà en un moment que es cregui que això és una sobrecàrrega i que no es pot assumir amb les garanties d'èxit com s'ha estat assumint tots aquests anys, evidentment.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vilarrubla.

Acabades les intervencions procedirem a la votació conjunta de les 6 reserves d'esmena, votant sí a les reserves d'esmena o no, i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

Gràcies Sra. síndica.

A favor 4, en contra 9 i abstencions 2.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. secretària.

A la vista del resultat de la votació queden desestimades les 6 reserves d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Acabat el debat i votació de les reserves d'esmena, procedirem a debatre les altres parts del text.

Pel Govern, Sra. Vilarrubla.

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies Sra. síndica.

Avui defenso aquest Projecte de Llei de modificació de la Llei 9/2014, d'ajuts a l'estudi amb el convenciment que és una modesta aportació però del tot pertinent en el context actual, a una llei que ja desplega els ajuts necessaris al dret a l'educació que recull la Constitució.

EL text que sotmetem a examen i votació permet simplificar els processos, fent-los més àgils per al ciutadà i alhora facilita determinats requisits amb l'objectiu de donar resposta a les noves situacions creades per la pandèmia de la Covid-19.

No tinc cap dubte que els que aquí presents coincidim que el futur dels països i el futur d'Andorra, en particular, depèn de l'educació i de la preparació dels nostres joves, uns joves que volem que s'incorporin al món laboral amb la certesa d'haver adquirit les competències que els calen per fer front amb garanties d'èxit als nombrosos reptes de la societat contemporània.

Tal com posa en relleu l'exposició de motius del projecte de llei que avui debatem, la societat andorrana sempre ha volgut proporcionar la millor educació possible a les noves generacions d'acord amb la voluntat col·lectiva de fer d'Andorra un país pròsper, benestant i cohesionat, un país on totes les persones que hi viuen puguin desenvolupar lliurement la pròpia personalitat, formar-se com a ciutadans i participar del procés col·lectiu.

L'educació és la clau per superar els condicionaments personals, socials, econòmics i culturals de partida.

L'educació és doncs una de les eines més potents que tenim per materialitzar el principi d'igualtat que regeix el nostre ordenament jurídic i del qual fem bandera com a societat.

És des d'aquesta visió que ens hem dotat d'un sistema d'ajuts a l'estudi que compensa les desigualtats econòmiques i socials que hi puguin existir, i que en els nivells d'ensenyament post obligatori, incentiva i promou la continuïtat de l'estudi.

L'objectiu és garantir en condicions d'igualtat l'accés a l'educació i eliminar qualsevol obstacle essencialment de tipus econòmic que dificulti o impedeixi l'exercici efectiu d'aquest dret fonamental.

L'any 2002, el Govern ja va fer una reflexió important per actualitzar les mesures que calia adoptar en vistes a facilitar l'accés a l'educació en els seus diferents nivells. I amb la nova llei d'ajuts a l'estudi del 2014 ens dotàvem d'un marc legislatiu adaptat a l'espai europeu d'ensenyament superior i que incloïa la possibilitat de desenvolupar reglamentàriament

aspectes que per la seva idiosincràsia estan subjectes a canvis i modificacions.

La Llei 9/2014 és una eina completa i àgil per l'evolució de la societat i el compromís amb una administració més àgil i eficient han fet palesa la necessitat d'incorporar-hi algunes millores. En aquests moments a més, i arran de la crisi sanitària causada per la pandèmia del COVID-19 han sorgit realitats socials que requereixen d'una resposta encara més ràpida i obliguen a simplificar els processos de sol·licitud i també d'atorgament dels ajuts.

D'aquesta manera i entre altres aspectes, les modificacions previstes possibiliten la sol·licitud virtual i pretenen facilitar el procés de sol·licitud i al mateix temps milloren els terminis d'atorgaments d'ajuts a l'estudi.

El Projecte de modificació de la Llei 9/2014 del 3 de juny d'ajuts a l'estudi s'estructura en 14 articles i dues disposicions finals.

L'article 1 suposa l'eliminació dels requisit del període de residència mínima de tres anys consecutius per gaudir d'un ajut a l'estudi d'ensenyament superior.

Els articles 2, 10, 11, 12 i 13 de la modificació s'estableixen en diferents apartats de la llei, la referència al ministeri encarregat de l'educació pel ministeri encarregat dels ajuts a l'estudi. No crec que calgui donar-hi més detalls perquè ja s'han debatut anteriorment.

Amb l'objectiu de simplificar el tràmit administratiu de sol·licituds d'ajuts a l'estudi, l'article 3 suprimeix el requisit d'adjuntar a l'esmentada sol·licitud una declaració signada de no ser beneficiari de cap altre ajut no compatible. Això és possible perquè tant a la sol·licitud d'ajut a l'estudi presencial com en la virtual, ja s'hi ha incorporat la inclusió d'aquesta informació, tenir necessari un document a part.

L'article 4 especifica que la beca salari ha d'estar destinada a estudiants que cursen els estudis que impliquen una càrrega lectiva suficient. En aquest punt vull recordar per a qui no estigui al corrent dels detalls del nostre sistema d'ajuts, que la beca salari és un ajut de caràcter extraordinari que únicament s'atorga a estudiants que el possible sou dels quals sigui imprescindible per mantenir la seva família.

La beca salari correspon al salari mínim oficial anual i té per tant un import significatiu que se suma als altres imports de beca: matrícula, desplaçament, residència i material.

És per aquest motiu que s'entén que la dedicació a l'estudi dels seus beneficiaris ha de ser suficientment important.

L'article 5 introdueix l'opció de sol·licitar la beca de matrícula als estudiants de formació professional no superior.

Val a dir que la majoria dels centres del país que a l'actualitat imparteixen formació professional no superior, no cobren matrícula, a excepció de les formacions oficials que ofereix l'Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya d'Andorra (EFPEM).

Els alumnes de l'EFPEM no podien fins ara a expirar a una beca de matrícula però sí a la resta. Per tant el sentit d'aquesta modificació és eliminar el greuge que existia i evitar-ne de futurs.

A més, es corregeix una errada i s'estableix la incompatibilitat entre els ajuts de menjador escolar i el de manutenció, ja que ambdós fan referència a l'àpat de migdia atorgant-se a casuístiques diferents.

L'article 6 clarifica el fet que el Govern assumeix les despeses de matrícula de tots els alumnes amb necessitats educatives especials que s'hagin d'escolaritzar a l'estranger per recomanació oficial i que cursen els estudis als centres reconeguts.

La Llei 9/2014 parlava de despeses d'escolarització, concepte més difús i que pot portar a la interpretació que la matrícula no hi quedava inclosa.

Per tant, se substitueix escolarització per matrícula i això no impedeix que aquests alumnes puguin sol·licitar a banda la beca de manutenció, desplaçament i material.

L'article 7 redefineix el concepte d'unitat familiar per encabir-hi totes les tipologies de famílies, i s'incorporen les parelles de fet o situacions de convivència anàlogues.

En la segona part de la modificació i dins de la definició de criteris econòmics que s'avaluen en l'estudi de la llar, concretament que es tindrà en compte qualsevol altre ingrés a part de l'ajut a l'estudi sol·licitat. La premissa de la qual partíem és que a fi de poder avaluar acuradament la situació d'una llar, s'ha de computar tots els seus ingressos independentment del seu origen. És a dir, tant si són el resultat d'una activitat econòmica com si provenen d'altres ajuts.

L'article 8 suprimeix el requisit que per tal de disposar de l'import de l'ajut, fos indispensable l'acceptació expressa de la beca atorgada. Considerem que un sol·licitant d'ajut a l'estudi està disposat a acceptar l'ajuda vist que ja l'ha demanada.

L'acceptació expressa suposava un tràmit suplementari que no és necessari, ja que el formulari de sol·licitud s'estipula que s'accepta l'ajut i totes les seves condicions.

L'eliminació d'aquest requisit simplifica i agilitza el procés de sol·licitud i no resta garanties.

L'article 9 incorpora a l'abandonament dels estudis la progressió insuficient. La voluntat és que si un estudiant no progressa adequadament per incapacitat permanent o transitòria, cosa que haurà de ser justificada documentalment, no hagi de retornar l'import rebut en concepte d'ajut a l'estudi i pugui aspirar a renovar-lo.

L'article 10 possibilita la presentació de la sol·licitud sense necessitat de ser signada, sempre en suport paper. Això facilita tant la realització del tràmit en línia com el fet que presencialment la pugui presentar qualsevol membre de la llar. Aquesta pràctica no disminueix les garanties d'identificació ni del sol·licitant ni dels membres de la llar, ja que l'Administració té els mecanismes per fer les comprovacions escaients.

Els articles 11, 12 i 13 ja han estat comentats, i l'article 14 finalment tracta de les ajudes fora de termini. La llei vigent actualment preveu que totes les sol·licituds rebudes fora de termini hagin de ser avaluades pel ministeri competent en matèria de benestar social abans de decidir si són admeses o no, cosa que inicia un procediment llarg i feixuc.

Amb moltes de les sol·licituds que arriben fora de termini les casuístiques que presenten les famílies poden ser avaluades per la mateixa àrea que gestiona els ajuts a l'estudi sense que calgui un informe suplementari.

Amb aquesta modificació doncs s'agilitza el tràmit, es redueixen els inconvenients per als sol·licitants i s'optimitzen els recursos de l'Administració.

En definitiva, el Projecte de Llei 9/2014 del 3 de juny d'ajuts a l'estudi manté l'estructura d'ajuts existent i n'afegeix altres com ara l'ajut per abonar la matrícula d'ensenyaments post obligatoris.

L'esperit de la modificació correspon a una voluntat d'agilitzar en tràmits per part del ciutadà i de donar resposta a les seves necessitats de manera més ràpida i eficient, tot assegurant amb principis d'equitat i igualtat d'oportunitats que han de regir en la concessió d'aquests tipus d'ajuts.

El projecte de llei que en breu sotmetrem a votació, plasma el compromís de tots plegats, el Govern i del conjunt de forces parlamentàries que heu treballat el text i aquí aprofito per agrair la feina que heu fet, amb la dimensió social de l'educació i amb una política d'ajuts a l'estudi que garanteix l'accés a l'ensenyament en tots els nivells i que vetlla perquè cap estudiant no abandoni els seus estudis post obligatoris per motius econòmics, assegurant així la cohesió social i la igualtat d'oportunitats per a tothom.

Estic convençuda que amb la modificació de la Llei 9/2014 actualitzem una eina que ens ajuda en el nostre propòsit de garantir l'exercici efectiu del dret a l'educació.

La crisi sanitària que hem viscut i estem vivint ha tornat a situar l'educació al vell mig de les nostres preocupacions individuals i col·lectives, educació, entesa com a espai de formació i de creixement, personal i també molt important com a societat.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. ministra.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sra. síndica.

Crec que tots estarem d'acord que una de les nostres vocacions és mantenir i potenciar una educació plural, gratuïta, multilingüe, com està sent i que tenim a Andorra i que pugui anar a més. I crec que podem afirmar tots que tenim un sistema educatiu que és l'enveja de molts països, precisament per la seva gratuïtat, per la seva pluralitat, pel seu nivell i que al final com ha dit i la felicito per la seva intervenció Sra. ministra, perquè ha fet una exposició magnífica de la modificació de la Llei del 2014. És una llei que... l'educació és una eina al final de cohesió social i que permet formar els nostres joves perquè com més ben formats estiguin millor futur tindran ells però també millor futur tindrem nosaltres, perquè si una cosa és segura és que hi ha dos llocs per on acabem passant tots que és per l'educació i pel sistema sanitari.

I per tant, com ha explicat la Sra. ministra, amb educació hem de fer aquests esforços i crec que amb això es demostra que ningú té la paternitat de cap tipus de sensibilitat en aquesta matèria més enllà d'aspectes més formals, si vostè vol, o més d'intendència de qui és el que té la competència però és una inquietud que tots tenim i que tots jo crec que apostem i ajudem.

Evidentment com a dret constitucional i fonamental que vull pensar que tots els consellers i conselleres votarem a favor d'aquesta modificació de llei perquè, com molt bé ha dit la ministra, aquesta iniciativa del Govern i dels grups parlamentaris que li donen suport crec que aporta equitat i compensa aquelles desigualtats econòmiques que podrien fer que alguna persona, algun noi o alguna noia, es trobés en la situació d'haver de deixar d'estudiar per manca de diners. I aquesta llei aporta mesures perquè això no passi i més ara amb aquesta crisi de la Covid que és

una crisi econòmica i social, no només sanitària, i pot portar que alguna persona, que alguna família tingui alguna dificultat i per tant aquestes mesures ajuden a què això no passi.

Com molt bé ha dit la Sra. Vilarrubla aquesta llei, entre altre coses, redueix els terminis, flexibilitza les condicions i a més a més dona llum a una Recomanació de la carta Social Europea, i suposo que tots ho celebrarem, que reduïa aquell termini de residència al país per poder-ne ser beneficiari.

S'incorporen també tipologies de família, com ha dit la Sra. Vilarrubla, que no estaven en la llei anterior previstes.

S'incorporen també els temes de formació professional i a més a més, doncs si un nen o una nena tingués un problema imaginem, de qualsevol tipus, extraacadèmic que fes que la seva progressió no fos l'adequada, doncs aquest nen o aquesta nena podria justificadament continuar mantenint aquest ajut a l'estudi perquè li ha passat alguna cosa que justifica que aquell any els seus resultats acadèmics no hagin sigut satisfactoris.

A més a més, una cosa que agrada molt és simplificar els processos de sol·licitud; facilitar o possibilitar la sol·licitud virtual o, inclús com ha dit, quan això està fet fora de termini no deixa fora aquella persona o aquella família de l'opció de l'ajut o de la beca.

Per tot això, com ha explicat la Sra. Vilarrubla, crec que les bondats d'aquesta llei són moltes i com a consellers i conselleres que penso que tots defensem aquest dret constitucional a l'educació per fer que els nostres joves tinguin un millor futur i, per tant, un millor futur pel nostre país, com que és quelcom que aporta possibilitats a què això sigui realitat, nosaltres també votarem a favor Sra. Vilarrubla.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies Sr. Naudi.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sra. síndica.

Avui es sotmet a votació el text final del Projecte de llei de modificació de la Llei 9/2014, del 3 de juny, d'ajuts a l'estudi.

Fruit del treball de l'Executiu lliurat de manera consensuada en el si de la Comissió Legislativa d'Educació amb una transacció votada per unanimitat.

El text final proposa, entre altres, flexibilitzar els ajuts a l'estudi per tal de permetre equitat i un accés més fàcil als serveis educatius suprimint, com deia la ministra, el requisit de residència mínima de tres anys per poder demanar els ajuts d'ensenyament superior i d'incorporar-hi les diverses tipologies de famílies i també el concepte de matrícula en la formació professional no superior. També el fet de simplificar el procés de sol·licitud d'ajuts fora de termini.

També cal dir que el debat en la Comissió Legislativa d'Educació ha estat molt enriquidor i ha permès millorar el text incorporant a nivell de l'apartat de les beques el concepte de càrrega docent de dedicació docent independentment del format d'estudi.

M'afegeixo a les paraules del meu company i amic Carles Naudi. La crisi sanitària ha provocat evidentment una crisi econòmica molt greu i, de retruc, una crisi social molt preocupant. El poder de les famílies evidentment està molt tocat i Andorra està vivint i viurà moments molt difícils. El rol de l'Estat, i aquí ho compartim tots en aquesta Cambra, és estar al costat dels ciutadans en aquest període molt dur.

Per Terceravia l'educació és un dels eixos prioritaris, una inversió pel futur del nostre país. Tenint en compte que aquest projecte de llei va en aquest sentit, el Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents votarà a favor d'aquest projecte de llei.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Montaner.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Ferran Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sra. síndica.

Si em permeten començaré pel final dient que el Grup Parlamentari Liberal doncs votarà a favor d'aquest Projecte de modificació de la Llei dels ajuts a l'estudi, com no podia ser d'una altra manera.

Tenia preparada una intervenció parlant d'alguns dels aspectes d'aquesta llei, de les bondats múltiples d'aquesta llei, però ja ho ha fet amb profusió de detalls la Sra. ministra, la Sra. Vilarrubla. Però sí que penso que val la pena esmentar al nostre parer quina és la feina, Sra. Vilarrubla, que vostè al capdavant d'aquesta cartera ministerial i també representant al Govern han fet. I és que vostè ha fet allò que es podria dir de manera col·loquial: "fer de la necessitat, virtut", perquè ens hem trobat amb un episodi ben desafortunat, amb aquesta pandèmia de caràcter mundial, però vostè ha sabut trobar l'esclatxa per

d'aquesta situació funesta trobar una oportunitat. I suposo... No ho hem parlat però suposo que va veure de seguida que calia i era una necessitat imperiosa facilitar a l'administrat tots els tràmits que fan per poder rebre tota aquesta mena d'ajuts i, per tant, calia complementant la llei afegint-hi aquests aspectes de virtualitat, és a dir, que aquests tràmits es poguessin fer on-line, que fossin més senzills, que no calgués la signatura presencial de la persona que ho demana sinó que també es pogués delegar i aprofitant l'avinentesa i mostrant la seva sensibilitat envers l'educació i voler garantir aquest dret fonamental millorant les prestacions d'aquesta llei, aprofita l'avinentesa i ho fa, amb la qual cosa penso que això demostra per una banda el seu compromís, la seva sensibilitat i a la vegada del Govern envers el que deien els meus companys antecessors des d'aquesta mateixa tribuna. El ferm compromís de tota la classe política en garantir una educació de qualitat per a totes i tots els nostres ciutadans. I al fer-ho -i ara sí que voldria fer esment específic a altres aspectes-, aprofita per millorar aquells aspectes que, com sempre diem, eren millorables.

Modifiquem la beca salari -també s'ha mencionat-, de tal manera que es pugui demanar i que aquelles persones que necessàriament necessitin una beca salari per poder ajudar i mantenir la família, però que això no sigui una incompatibilitat amb els seus estudis, siguin de la forma que siguin sempre i quan òbviament tinguin aquesta càrrega lectiva suficient que ja es determinarà reglamentàriament. Això es permet. O es modifica el que a priori podria semblar un error o un greuge, deixi'm-ho dir així respecte la matrícula per aquells estudiants que volen inscriure's en els cursos de l'Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya. Ara això, ells i elles ho podran fer.

També per aquells alumnes amb necessitats educatives especials, mostrant aquesta sensibilitat addicional, aclareix aquests termes entre escolarització i matrícula que alguna vegada hagués pogut deixar fora que alguna persona en aquestes circumstàncies, doncs, pogués optar a l'ajut, i ara d'aquesta manera, amb aquesta modificació de la llei aquest tema queda clar de totes totes.

I també una sensibilitat especial envers la realitat del nostre país. També aprofitant aquesta modificació del projecte de llei, doncs, redefeixen el que és la unitat familiar per donar cabuda al que és una realitat social, el que són les famílies de tot tipus que estan al nostre país.

Dit tot això, Sra. ministra, Sres. conselleres i Srs. consellers, penso que aquesta llei i aquesta modificació de projecte de llei es mereix el consens en aquesta sala perquè estem ajudant i facilitant als

nostres conciutadans, estem ajudant i facilitant a què no hi hagin desigualtats d'oportunitats degut a la situació socioeconòmica de cadascuna de les famílies.

Pensem des del Grup Parlamentari Liberal que és gairebé una obligació haver de votar a favor d'aquest projecte de llei.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Costa.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Carles Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

Vull agrair també la tasca del nunci que ens permet parlar des de la Tribuna. Gràcies.

Bé jo sí que faré la intervenció que havia preparat, veurem elements que es repeteixen. Evidentment justificaré el nostre sentit del vot. Procedeixo, doncs, a la lectura.

Com han pogut comprovar hem demanat la votació d'aquest Projecte de llei de modificació de la llei 9/2014, del 3 de juny, d'ajuts a l'estudi per articles agrupats. En aquesta ocasió en dos grups: en primer lloc els articles 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9, les disposicions finals primera i segona, l'exposició de motius i el títol; en segon lloc els articles 2, 10, 11, 12, 13 i 14. Aquesta petició ve motivada pel sentit del vot de totes dues agrupacions i que ja els hi anuncio. Al primer grup hi votarem favorablement, en canvi, al segon grup hi votarem desfavorablement.

Tal com he assenyalat a la defensa de les reserves d'esmena en aquesta intervenció em dedicaré a exposar els motius pels quals creiem que la modificació del primer grup d'articles que he esmentat és valuosa i, per tant, la votem en conseqüència.

Pel que fa al primer article, coincidim plenament amb la supressió del requisit de tres anys de residència. Aquesta exigència de la Carta Social Europea és justa i acceptada internacionalment. Celebrem, doncs, que s'hagi tingut en compte en aquesta modificació i que d'aquesta manera anem solucionant les mancances que aquest document i els informes de seguiment ens indiquen. Tan de bo aquest gest ens inspire per procedir en altres matèries.

A l'article tercer se suprimeix el requisit de la declaració signada sobre la recepció d'un altre ajut no compatible amb els ajuts a l'estudi, incorporant la declaració a la sol·licitud -tant a la presencial com a la virtual-, de manera que el tràmit s'agilita. Amb aquest tipus de procediments que agiliten alhora que

garanteixen l'acompliment no podem sinó estar-hi d'acord.

A l'article quart inicialment vam presentar una esmena -és cert-, la qual es va poder resoldre en els treballs de la comissió acceptant la transacció proposada pels grups que donen suport al Govern. L'article inicialment preveia una modificació del règim de la beca salari mitjançant la qual la beca salari passava a exigir la dedicació exclusiva de l'alumne. Des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata trobarem que la modificació en lloc d'atorgar llibertat a l'alumne sol·licitant de la beca salari el que es feia era obligar a escollir entre estudiar i no estudiar, de manera que es reduïen les possibilitats d'accés a l'estudi de l'alumne, presentàrem, doncs, una esmena de supressió de la modificació. He de recordar que la beca salari és un tipus de beca molt concreta disponible per a aquelles persones que vulguin cursar estudis i el salari de les quals és indispensable pel manteniment de la família. Que ja s'ha esmentat des d'aquesta Tribuna.

La discussió en comissió fou productiva i acceptàrem la proposta de transacció que elimina la dedicació exclusiva i especifica que els estudis poden ser virtuals o presencials i que s'avaluarà, efectivament, la càrrega lectiva dels mateixos reglamentàriament, restant ambigüitat a l'actual règim que tan sols especifica el requeriment d'un informe de benestar social. La valoració que fem en aquest sentit no pot ser sinó positiva. La beca es podrà gaudir sense necessitat d'haver de renunciar a una feina de, per exemple, mitja jornada, mentre la beca complementa les hores dedicades a l'estudi que es «remuneraran» fins a com màxim el salari mínim. Celebrem que això pugui ser així.

L'article cinquè corregeix el greuge en la beca de matrícula respecte els alumnes de l'EFPEM i suprimeix la compatibilitat entre beca menjador i beca de manutenció, que obeeixen al mateix objecte en situacions diferents i que, per tant, no poden concórrer alhora per la seva mateixa natura. I a l'article sisè trobem la mateixa vocació aclaridora, en aquest cas sobre quines són les despeses que cobreix la beca per a alumnes amb necessitats educatives especials, incloent-hi de manera explícita la despesa de la matrícula. Valorem, doncs, necessàries aquestes modificacions i és per això que hi votem a favor.

L'article setè actualitza les tipologies familiars en la definició de la unitat familiar i defineix com a ítem de valoració "qualsevol altre ingrés", independentment de la seva font. Compartim totes dues modificacions. Sobre la primera dir que és un exercici que hem d'anar fent sobre totes les lleis que redactades amb anterioritat han d'anar reconeixent les noves realitats

familiars. Sobre la segona modificació operada aquí és un pas simplificador i, per tant, ben rebut.

En el mateix sentit actua la modificació de l'article vuitè, doncs elimina el requeriment d'un document suplementari mitjançant el qual s'accepta la beca. La modificació per la qual cobra rellevància la sol·licitud fa que aquest pas esdevingui sobrer i possibilita la gestió no presencial, facilitant el tràmit. És una adaptació que jutgem favorable a l'objectiu de la llei.

L'article novè el trobem principal. És l'article que, per si sol, justificaria aquesta llei de modificació. Es tracta, com bé saben, de suprimir el retorn de la beca en cas de progressió insuficient en els supòsits d'incapacitat permanent o transitòria. Aquesta precisió es fa necessària en un context com l'actual, en què requeriments laborals o baixades notables d'ingressos poden fer trontollar més d'un projecte de vida havent de renunciar als estudis. Aquesta mesura, almenys, alleugerirà les càrregues i permetrà optar de nou a beca per al curs vinent.

És per tot això que votarem favorablement a les mesures que realment flexibilitzen els procediments i alleugereixen les càrregues que l'estudiant i les seves famílies han de suportar, doncs tal com he defensat a les reserves d'esmena, aquesta és la veritable filosofia i raó d'esser d'una llei d'ajuts a l'estudi.

Si som favorables als articles que agiliten la tramitació i no penalitzen les situacions desencadenades per l'actual context, per contra, no podem estar a favor del segon grup d'articles i és per això que reitero el nostre vot desfavorable.

Els principals punts problemàtics que hi veiem en aquests articles ja els he defensat bastament al torn de les reserves d'esmena. Faré, però, un breu recordatori.

En essència ens hi oposem ja que acceptar-los permetrà el trasllat de la competència a un altre ministeri -en aquest cas el d'affers socials- per la qual cosa es desvirtua l'objecte no només de la Llei 9/2014 d'ajuts a l'estudi, sinó també de la llei qualificada d'educació. Recordo que les beques són part imprescindible d'allò que en diem dret a l'educació, blindat en successius texts del nostre ordenament jurídic, començant per la Constitució. La modificació en desvirtuaria l'objecte.

En segon lloc, considerem que l'argument tècnic no és determinant, ja que en l'actualitat ja són en marxa -o haurien de ser-ho- els processos de digitalització no només dels tràmits -la qual cosa dotaria l'usuari d'un únic punt d'accés a la tramitació de les sol·licituds- sinó també dels sistemes d'intercanvi d'informació i gestió d'expedients. Així, les raons esmentades fins ara pel Govern i els grups parlamentaris que hi donen suport no ens convencen i preferim que la llei

s'abstingui de modificar la nomenclatura del ministeri competent en la matèria tractada.

I és per tot això que votarem en contra el segon grup d'articles.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies Sr. Sánchez.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Núria Rossell.

La Sra. Núria Rossell:

Gràcies Sra. síndica.

L'Educació és una eina bàsica i imprescindible per al desenvolupament de tota societat, sigui quina sigui la seva estructura i particularitats.

És un dret humà fonamental, vinculat indiscutiblement amb la Declaració Universal dels Drets Humans del 1948 i, més d'actualitat, amb l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible 4, que defensa una educació de qualitat.

És també un dret que estableix la nostra Constitució, i que ha estat desplegat per la Llei qualificada d'educació.

L'Andorra pròspera i cohesionada per la què tots lluitem només és possible amb la millor educació, i amb les garanties plenes que tots els infants i joves hi puguin accedir. El talent s'ha de fomentar des de la infància i el talent és indispensable per fer avançar el país.

A la vegada, l'educació permet als nostres nens i nenes, i als joves, desenvolupar la seva pròpia personalitat, formar-se com a ciutadans i participar al progrés d'Andorra.

Sense oblidar que és una eina fonamental per acabar amb les desigualtats socials i econòmiques, i per preservar el respecte per la multiculturalitat.

El projecte de Llei que avui sotmetem a aquesta Cambra reforça el paper fonamental de l'educació i contribueix a fomentar tots aquests conceptes que acabo d'esmentar.

En aquest sentit, introdueix modificacions a la Llei 9/2014, per facilitar a les famílies que ho necessiten l'accés a ajuts d'educació, per garantir equitat i compensació de possibles desigualtats econòmiques i socials.

Per exemple, el projecte de Llei simplifica el procés de sol·licitud presencial i possibilita que la sol·licitud es pugui realitzar de forma virtual.

A més, agilitza el procés d'avaluació i millora els terminis d'atorgament dels ajuts a l'estudi.

Tal com ja acaben de refermar els meus companys de la coalició, i sense entrar a analitzar una per una totes les millores que aporta, cal destacar que el projecte de Llei suprimeix el requisit de residència mínima de tres anys per poder aspirar als ajuts d'ensenyament superior.

Així mateix, el projecte de Llei incorpora noves tipologies de famílies, com ho són les parelles de fet o en situacions de convivència anàlogues, el que permet adaptar el règim de concessió d'ajudes al teixit social actual.

En definitiva, es tracta d'un projecte de Llei necessari, que aporta millores significatives al règim d'ajuts per a l'estudi; millores que són indispensables, i més encara en el context d'emergència sanitària que hem hagut d'afrontar.

En efecte, la crisi de la Covid-19 ha evidenciat encara més la importància de l'educació en el desenvolupament formatiu i emocional d'infants i joves. Ha posat de manifest la necessitat de revisar d'una manera àmplia i pausada la Llei 9/2014, per evitar que les dificultats econòmiques que estan patint moltes famílies del país condicionin l'educació dels seus fills.

El Grup Parlamentari Demòcrata diu sí a l'educació, a garantir-la per a tothom i a què exploti el talent i recursos de les generacions cridades a ser el futur d'Andorra.

Per tot l'esmentat, el Grup Parlamentari Demòcrata votarà a favor d'aquest projecte de Llei.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Rossell.

Segon torn d'intervencions.

El Govern desitja intervenir...

Ciutadans Compromesos...

Algun altre grup desitja intervenir...

Acabades les intervencions i vista la demanda dels M. I. Srs. Consellers Generals del Grup Parlamentari Socialdemòcrata de procedir a la votació separada en dues agrupacions de diversos articles del projecte de Llei, a saber, primer grup: articles 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9, les disposicions finals primera i segona, i l'exposició de motius i el títol.

Segon grup: articles 2, 10, 11, 12, 13 i 14.

Procediríem doncs a la votació de la primera agrupació.

Recordo que són els articles 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9, les disposicions finals primera i segona, l'exposició de motius i el títol.

Si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació d'aquests articles per assentiment.

Declaro aprovats els articles 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9, les disposicions finals primera i segona, l'exposició de motius i el títol del projecte de llei.

Finalment seguim amb la votació de la segona agrupació. Recordo que són els articles 2, 10, 11, 12, 13 i 14.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

Gràcies Sra. síndica.

A favor 11, en contra 4 i abstencions 0.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. secretària.

A la vista del resultat declaro aprovats els articles 2, 10, 11, 12, 13 i 14 del projecte de llei.

Punt número 5.

(Deixen la sala els M. I. Srs. Ferran Costa Marimon i Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells i s'incorporen els M. I. Srs. Marc Magallon Font i Raul Ferré Bonet)

5- Examen i votació del Projecte de llei de mesures de racionalització econòmica i de recursos humans del sector públic i de reducció salarial dels càrrecs electes i de lliure designació de les entitats públiques.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Economia ha estat publicat en el Butlletí número 47/2020 del 22 de juny. Intervé per exposar l'informe de la comissió el M. I. Sr. Marc Magallon Font, nomenat ponent per part de la comissió.

El Sr. Marc Magallon:

Gràcies Sra. síndica.

El passat 25 de maig va ser admès a tràmit parlamentari sota el procediment d'urgència el Projecte de llei de mesures de racionalització econòmica i de recursos humans del sector públic i de reducció salarial dels càrrecs electes i de lliure designació de les entitats públiques, i en conformitat amb els articles 92 i 93 del Reglament del Consell

General, els grups parlamentaris van presentar-hi esmenes.

En concret 13 esmenes a l'articulat. 2 del Grup Parlamentari Demòcrata, 2 del Grup Parlamentari Socialdemòcrata i 9 el Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents.

Les esmenes presentades i el projecte de llei van ser tramesos a la Comissió Legislativa d'Economia el divendres 12 de juny.

La comissió va iniciar els seus treballs el següent dia hàbil, dilluns 15 de juny, amb la meua nominació com a ponent, i va reunir-se els dies 16, 17 i 18 de juny en analitzar, debatre i votar les esmenes presentades.

Les dues esmenes presentades pel Grup Parlamentari Demòcrata van ser aprovades una per majoria i l'altra transaccionada per unanimitat.

Les dues esmenes presentades pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata van ser aprovades ambdues transaccionades per unanimitat.

I de les nou esmenes presentades pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, cinc no van ser aprovades i quatre van ser aprovades, una per unanimitat, una per majoria i les dos restants transaccionades per unanimitat.

Durant el debat de les esmenes presentades a l'article 3 del projecte de llei, el relatiu a la reducció salarial dels càrrecs electes i de lliure designació, la comissió va demanar fer comparèixer el ministre de Sanitat perquè l'informés de la graella salarial del SAAS. Agraïm la disponibilitat del ministre i ressaltem que a través d'una esmena transaccional presentada a partir de tres esmenes, la comissió ha introduït a la llei per unanimitat l'exclusió de la reducció salarial per a tot el personal que presta els seus serveis al SAAS.

Abans d'acabar, informar-los que en el decurs del treball en comissió i en conformitat amb l'article 99.3 del Reglament del Consell, es van admetre a tràmit i aprovar dues esmenes tècniques. La primera de les quals, esmena adreçada a suprimir la divisió en capítols del projecte de llei, i la segona esmena destinada a corregir un error de referència detectat.

Fruit del resultat d'aquests treballs se'n desprèn l'informe de la comissió que avui se sotmet a consideració d'aquesta Cambra.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Magallon.

Pel Govern, Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sra. síndica.

La situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2 ens ha plantejat uns reptes d'una dimensió que cap de les nostres generacions havíem hagut d'afrontar a Andorra i, de fet, ni a la resta del món.

Aquesta situació totalment sobrevinguda i molt debatuda en aquesta Cambra durant tots aquests mesos, ha fet necessària l'adopció de mesures excepcionals, de diversa naturalesa, per fer-hi front. Avui encara en parlàvem. A banda de les mesures sanitàries que ha calgut posar en marxa, les conseqüències econòmiques i socials que es deriven d'aquestes mesures requereix fer els esforços necessaris per modificar les prioritats en relació a la despesa pública global, i aplicar mesures de contenció que ajudin a destinar els recursos econòmics allà on es considera que són més necessaris.

Les dues primeres lleis de mesures excepcionals i urgents aprovades d'ençà de l'inici de la situació d'emergència sanitària han tingut com a finalitat principal garantir el manteniment del teixit empresarial del país i, en conseqüència, preservar al màxim els llocs de treball, en base als principis de solidaritat i de corresponsabilitat. És per aquest motiu que s'han invertit i se seguiran invertint durant els propers mesos i segurament durant el proper any, sinó més, molts recursos econòmics destinats a les empreses, a les persones, als treballadors i a tots els ciutadans d'Andorra que es vegin afectats. Uns recursos que no es podran destinar a altres finalitats que s'havien previst abans de l'inici de la pandèmia que hem viscut. Per aquest motiu, les previsions pressupostàries i els projectes del Govern i també de la resta de totes les institucions públiques del nostre país han quedat desvirtuades ara mateix, i serà necessari suprimir i reconduir determinades accions que estaven previstes i que ja sabem que difícilment es podran fer.

Els debats sobre la gestió de la crisi sanitària que s'han portat a terme ens va portar a establir en la disposició final quarta de la Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents, que el Govern, en el termini màxim de quinze dies a partir de la seva entrada en vigor, presentés un projecte de llei que establís "*Mesures de contenció o reducció dels salaris dels càrrecs electes o de lliure designació que treballin prop de les administracions públiques i altres entitats públiques*" com una mesura més que ajudés en aquests moments difícils.

Es per donar resposta a aquesta encomana que es promou aquest Projecte de llei de mesures de racionalització econòmica i de recursos humans del

sector públic i de reducció salarial dels càrrecs electes i de lliure designació de les entitats públiques.

Aquest text primerament es delimita i concreta l'afectació econòmica sobre les retribucions dels càrrecs electes i de lliure designació que treballen prop del Govern.

S'estableixen així dos supòsits: el dels càrrecs electes en què la forquilla de reducció oscil·la entre el 10% i el 20%, segons determini el Govern; i el dels càrrecs de lliure designació, assessors i personal de relació especial, en què el percentatge de reducció es fixa en funció del tram de salari que superi el mínim exempt de 4.000 euros de forma acumulativa entre els diferents trams definits, tal com es va esmenar a la Cambra i que ha estat segurament més positiu que la proposta inicial. La reducció s'estableix en tots els casos per a un període limitat en el temps sobre dels salaris del mes de juny al mes de desembre d'aquest any, incloses les possibles pagues extraordinàries de desembre en cas que n'hi hagi.

Vull exposar que de fet el Govern ja ha acordat, i així ho va fer públic, que en aquest varem (entre el 10% i el 20%) s'aplicarà un 20% de reducció del salari del cap de Govern, que els ministres, secretaris d'Estat i membres del Gabinet del cap de Govern conjuntament amb els ambaixadors tindran una reducció del 15 % del salari, i els ambaixadors no residents d'un 10% des d'aquest moment fins a finals d'any.

De fet, ja s'ha fet públic que no únicament el Govern sinó que altres entitats, altres càrrecs electes i de lliure designació dels altres organismes públics i altres institucions actuaran amb la mateixa solidaritat vers les finances públiques tal com es recomana també a la disposició addicional primera d'aquest text.

D'altra banda i en segon lloc, i amb la finalitat de concretar l'abast de l'encàrrec que es conté en la disposició final quarta d'aquesta llei, es preveu que les mateixes administracions i entitats públiques esmentades anteriorment en el text elaborin plans de racionalització econòmica i d'ordenació dels recursos humans, com a mesura de contenció destinada a pal·liar els efectes d'aquesta situació d'emergència sanitària.

Aquesta planificació, necessària ja en alguns organismes públics ja amb anterioritat al Covid, esdevé ara una prioritat i s'han d'orientar vers la transformació digital que ens ha d'ajudar a prestar un servei àgil i de qualitat als ciutadans, també en l'acompanyament dels treballadors públics a donar suport en els llocs més necessaris i en el compliment dels objectius mediambientals de l'agenda 2030.

A més a més, en les seves disposicions addicionals s'introdueixen diferents mesures econòmiques i

legislatives necessàries que ens han d'ajudar a donar millor resposta a les diferents situacions esdevingudes durant aquest temps.

De fet, la Llei es conté cinc articles: els dos primers delimiten la finalitat de la norma i l'àmbit d'aplicació; els articles 3 i 4, regulen de manera concreta les mesures de reducció salarial dels càrrecs electes i de lliure designació que hem comentat i el seu àmbit temporal; i el darrer article estableix els criteris pels plans de racionalització econòmica i d'ordenació dels recursos, tot precisant-ne el seu contingut.

Es clou amb tres disposicions addicionals, una disposició derogatòria i nou disposicions finals.

La disposició addicional primera recomana al Consell General, als comuns, al Consell Superior de la Justícia i al Tribunal Constitucional, tenint en compte la seva autonomia financera i pressupostària que adoptin les mateixes mesures de reducció salarial i d'elaboració de plans de racionalització econòmica i d'ordenació dels recursos propis humans que estableix aquesta Llei per al Govern i els òrgans i les entitats que en depenen.

S'estableix una disposició addicional segona que dona mandat al Consell d'Administració de FEDA d'impulsar l'adopció d'un nou reglament intern de personal o un conveni o acord col·lectiu d'empresa amb la finalitat de donar compliment a l'elaboració de plans de reordenació d'una manera i d'una forma coherent amb les circumstàncies actuals.

La disposició addicional tercera i les disposicions finals primera i segona preveuen normes en l'àmbit financer i pressupostari per finançar les despeses derivades de l'adhesió al Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa, per precisar les condicions de finançament i facilitar la gestió del segon programa d'aval destinat a les empreses i els negocis que han estat colpits per les conseqüències econòmiques i socials de la pandèmia, així com també per poder emetre deute públic o concertar operacions de crèdit per finançar les despeses derivades de la situació, des de la perspectiva de la diversificació de les fonts de finançament ja existents.

Les disposicions finals tercera i quarta, que tenen el rang de llei qualificada, declaren hàbils, per a totes les actuacions judicials, els dies 1 al 15 d'agost del 2020, i estableixen que determinats procediments judicials vinculats a les conseqüències econòmiques i socials de la pandèmia, especialment en l'àmbit del dret de la família i dels instruments de crèdit bancari, es tramitin i resolguin de forma preferent.

La disposició final cinquena modifica l'apartat 4 de l'article 11 de la Llei de la funció pública, per definir i detallar la composició del Comitè Tècnic d'Organització i Gestió que s'hi regula, d'acord amb el pronunciament que ja va fer al respecte el Tribunal

Constitucional. Aquesta modificació de la Llei de funció pública esdevé necessària perquè l'Administració pública pugui dur a terme els plans propis de reordenació que ja preveu la mateixa llei en relació amb els recursos humans i en els que ja hem començat a treballar.

Les disposicions finals habiliten els organismes afectats a dictar les disposicions i adoptar les mesures necessàries per al desenvolupament i l'execució de tot allò que es disposa en aquesta norma i així també es qualifiquen les disposicions finals tercera, i es marca la data de l'entrada en vigor de la Llei.

Per concloure, vull agrair el treball que s'ha fet en aquesta Cambra. Demanar el vot favorable a aquest Projecte de llei de mesures de racionalització econòmica i de recursos humans del sector públic i de reducció salarial dels càrrecs electes i de lliure designació, i no vull fer-ho també per agrair el debat que s'ha tingut per part de tots els consellers, de tots els grups, la implicació en aquest text breu però intens que segur que en aquesta ocasió ens portarà a debats més amplis i necessaris en el futur immediat per readaptar les despeses dels recursos públics.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Pallarés.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Raul Ferré.

El Sr. Raul Ferré:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Avui se sotmet a votació el Projecte de llei de mesures de racionalització econòmica i de recursos humans del sector públic i de reducció salarial dels càrrecs electes i de lliure designació de les entitats públiques.

Aquest projecte de llei a basta 4 grans línies: la reducció salarial, la racionalització i relació de recursos humans, habilitació de dies a efectes processals i tramitació i resolució preferent de determinats procediments.

En primer lloc la reducció salarial de les administracions públiques, institucions i organismes públics en general tenen funcions, activitats i serveis per a complir finalitats d'interès públics en benefici de l'interès dels ciutadans. Des d'aquesta perspectiva és obvi que és una qüestió de responsabilitat política que tots els càrrecs electes i de lliure designació de les entitats públiques s'hagin de mostrar solidaris envers la ciutadania.

El exercici del seu deure de corresponsabilitat se'ls apliqui una reducció del seu salari. Només faltaria que

els càrrecs electes i de lliure designació no contribuïssin en moments tan difícils. Amb aquesta reducció es dona compliment a allò que ja s'havia anunciat en les anteriors lleis de mesures urgents.

En segon lloc la racionalització i reducció dels recursos humans de l'Administració de les mesures contingudes en el present text van adreçades a curt termini a pal·liar alguns efectes negatius de la crisi econòmica. Està clar que no constitueixen l'única solució al difícil escenari actual. Doncs, som conscients que han d'anar acompanyades de les reformes de l'estructura del nostre model econòmic i d'una reforma més àmplia del funcionament de l'Administració.

Amb aquesta llei es proposa racionalitzar l'Administració i els òrgans públics que en depenen, però no es pretén acomiadar a cap treballador, sinó que s'optimitzin tots els recursos humans i de funcionament dels organismes públics, que siguin més àgils, funcionals, amb una millor planificació i organització dels recursos humans dels que ja disposa.

De fet, en relació a l'Administració Pública, des del ministeri encapçalat per la ministra Judith Pallarés, ja s'ha iniciat la tasca d'avaluació de les funcions de cada lloc de treball per poder conèixer la càrrega de treball de cadascú i, en aquest sentit, poder, si és necessari, reorganitzar funcions i el lloc de treball.

La finalitat d'aquesta avaluació és optimitzar recursos i gestionar millor la càrrega de cada lloc de treball. La voluntat d'aquesta llei és que aquesta avaluació es faci extensiva a tots els organismes i institucions públics.

En tercer lloc, l'habilitació de dies a efectes processals per pal·liar les conseqüències negatives del període de suspensió dels procediments judicials durant la pandèmia de la Covid que va comportar que moltes persones no van poder iniciar les optacions que tenien previstes. Una habilitació de 15 dies durant el mes d'agost permetrà sens dubte, agilitar la tramitació de molts procediments. Ara bé, també som conscients que aquests 15 dies suplementaris no resoldran els problemes que té l'Administració de justícia. Per això encoratgem a tot el personal de l'Administració de justícia i en especial als batlles, a continuar, tal com ja ho han estat fent durant tot el període de confinament, a donar resolució a aquells procediments que tenen en curs de la forma més àgil possible.

Finalment, la tramitació i resolució preferent de determinats procediments és una cosa que no pot anar sense l'altra i perquè hi ha situacions que requereixen una resolució prioritària s'estableix en aquesta llei els criteris de preferència de resolució de determinats procediments. Principalment aquesta

preferència es fixa per aquelles causes en matèria familiar.

Per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos votarem a favor del Projecte de Llei de mesures de racionalització.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Ferré.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Joan Carles Camp.

El Sr. Joan Carles Camp:

Gràcies Sra. síndica.

El projecte de Llei que avui es sotmet a la seva aprovació al Ple d'aquesta Cambra, ve a complimentar el mandat de la llei de noves mesures excepcionals i urgents causada per la pandèmia sanitària del 18 abril del 2020 en concret, com han explicat la ministra, la disposició final quarta.

Alhora que, amb aquest mandat el projecte de llei que avui es debat es complementa amb:

La voluntat d'establir plans de racionalització ordenació de recursos humans.

Amb la voluntat d'Andorra d'entrar al Banc de Desenvolupament Europeu.

Amb la voluntat de facilitar la gestió del segon programa d'avaluació destinats a empreses i negocis que han estat colpits per les conseqüències econòmiques i socials de la pandèmia.

Així com es complementa per emetre nou deute públic per tenir més marge de maniobra, tot diversificant les fonts de finançament.

I també, perquè determinats procediments judicials vinculats en l'àmbit del dret de la família i dels instruments del crèdit bancari, es tramitin de forma preferent.

En definitiva una llei més entrada a tràmit de caràcter urgent per afrontar les conseqüències de la pandèmia.

Des de Terceravia hem centrat tots els nostres esforços, de forma constructiva, per front a aquesta greu situació, així ho hem vingut fent fins avui i avui no serà una excepció mes.

Des de Terceravia hem presentat 9 esmenes: 1 ha estat aprovada per una unanimitat, 2 aprovades per majoria, 1 retirada i aprovada per unanimitat, i 5 no aprovades.

Totes elles, totes les nostres esmenes, tant les aprovades com les que no han estat aprovades, creiem

fermament que venien a millorar el text jurídica de la Llei.

Creiem que les esmenes de Terçeravia venien a establir les obligacions més concretes que es desprenen d'aquesta llei.

Creiem que venien a fixar més clarament els objectius que es cercaven, i que alhora a fixar objectius concrets, sense ambigüitats, sense interpretacions. Però tot i els nostres esforços no ha estat així. Les lleis, senyores i senyors, no són per recomanar, són per complir.

Per tant el projecte de llei que avui es debat, s'emmarca com un instrument més. Com un instrument més per abordar els efectes socials i econòmics, com he dit anteriorment, causats per la pandèmia.

Des del nostre grup parlamentari, tant si les nostres esmenes han prosperat més o menys, o senzillament no han prosperat, donarem suport a aquest projecte de llei.

Per Terçeravia el missatge que volem transmetre a les ciutadanes i ciutadans d'Andorra, al Govern, a totes les formacions polítiques -a totes- i a tots els col·lectius socials, és inequívoc. A Terçeravia volem assolir grans acords per reactivar el país. I, ho volem fer a l'entorn de propostes concretes. I, ho volem fer amb diàleg, i ho volem fer amb un debat clar i franc entre tots.

Senyores i senyors, no és moment de redits polítics. És el moment de treballar per assolir un major benestar per les nostres ciutadanes i ciutadans, un major benestar del que hem heretat.

En aquesta conjuntura, es necessari un gran acord polític, social i econòmic que vagi més enllà d'aquesta legislatura, amb visió d'Estat. Un gran acord que no comprometi, ni que tampoc hipotequi, pel nostre egoisme polític, i que tampoc comprometi i que tampoc hipotequi pel nostre egoisme electora, les generacions futures.

Per aquestes raons creiem que:

És clau establir un full de ruta clar precís que contempli les pitjors adversitats.

Que en doni llum i tinguem capacitat de resposta enfront de les adversitats.

No es tracta d'una esmena més o una esmena menys que ens ha de distanciar.

Volem deixar de forma clara i nítida la postura de Terçeravia.

El nostre objectiu és el futur d'Andorra.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Camp.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Marc Magallón.

El Sr. Marc Magallón:

Gràcies Sra. síndica.

La llei que tractem avui ve per un s'encomana a Govern que en el termini màxim de quinze dies des de l'entrada en vigor de la Llei 5/2020 del 18 d'abril, en la seva disposició final quarta presenta un projecte de llei que estableixi mesures de reducció contingència dels salaris dels càrrecs electius o de lliure designació que treballin prop de les administracions públiques i altres entitats públiques.

En el moment en què fem aquest encàrrec hi ha una voluntat conjunta per part de tots els grups de poder realitzar els electes com així a tots els càrrecs de lliure designació, una reducció salarial per col·laborar amb la corresponsabilitat tant demanada per part del nostre Govern per fer front a la crisi econòmica causada per la COVID-19.

Certament no tots els ciutadans la viuran de la mateixa manera ni en la mateixa intensitat. El que pretenen amb aquesta reducció salarial és repartir ni que sigui de forma simbòlica els menys guants que ocasionarà aquesta crisi.

Des d'un primer moment tots els parlamentaris i equips de Govern van mostrar la nostra voluntat de fer un pas en aquesta corresponsabilitat i actuar en conseqüència conscients que vists els nostres efectius, la nostra aportació seria un gra de sorra vistes les magnituds dels imports econòmics que ha generat i continua generant aquesta crisi, però érem conscients que cal donar exemple i així ho vam proposar de bon grat.

Fins aquí tot anava bé. Malauradament com acostuma a passar en l'àmbit polític no tots vàrem fer la mateixa lectura del que encomanàvem a Govern en aquesta disposició final quarta de la Llei 5/2020.

Dic que es complica pel fet que el que es pretén és repartir de forma més àmplia possible aquesta corresponsabilitat i que sigui el més justa i equitativa possible.

El Govern però dins de les seves potestats i atribucions pot arribar fins on pot arribar. No pot en cap cas prendre decisions que per justes que puguin semblar no s'avinguin a conceptes constitucionals i que vagin més enllà de les seves competències.

Així doncs, actuant sempre dins de la més estricta legalitat, com no pot ser d'una altra forma, respectant sempre les competències al seu abast, s'ha intentat

acomplir d'ela millor de les maneres l'encomanat pels consellers generals.

Des de l'executiu han procedit fil per randa a examinar tots els salaris concernits per les atribucions que els tocava i han realitzat un gran esforç per abastar a tots els llocs de treball on legalment es podia arribar.

Cal donar les gràcies a la resta d'administracions no depenents de Govern la rebuda d'aquesta proposta de reducció salarial, anunciant de forma unilateral com toca, les seves formes de procedir front a l'exemple demanat per aquesta llei.

Totes les administracions d'una forma o altra, col·laboraran en la tant demanada corresponsabilitat i aportarem el nostre granet de sorra tots plegats per fer més suportable a les arques de Govern el gran esforç econòmic que suposarà haver fet front de forma valenta i decidida a minimitzar els efectes de la crisi.

El parlament ja ha oficialitzat també les seves aportacions, i la resta d'administracions estan a punt de fer-ho, i alguna ja també s'ha avançat com ara per exemple el Comú de Canillo. Les altres estan a l'espera de què aprovem avui aquesta llei per acabar de decidir de la forma que ho faran.

En el si de les trobades mantingudes per discutir les esmenes presentades en aquesta llei, tots els grups varen estar d'acord en ressaltar la tasca al capdavant d'aquesta crisi per part dels sanitaris del SAAS, sense menystenir mai l'acció i aportació de molts altres col·lectius els quals mai hem volgut oblidar.

Aquests treballadors del SAAS han estat l'única excepció remarcada en quant a la seva aportació com a corresponsabilitat com s'ha fet en molts altres estats com a reconeixement a la gran i valerosa tasca que han aportat.

Aquesta crisi ens ha fet prendre el valor real de les coses, i cal que obrim ells ulls que fa a la valoració dels llocs de treball, que no ho valorem de la mateixa forma en moments de necessitats sanitàries com els que tenim, ara que ho hem experimentat cal no oblidar-ho. La sanitat ha de ser prioritària en les nostres expectatives de futur.

El punt en el qual hem tingut més divergències per la forma d'aplicar ha estat però en els plans de contenció que haurà de mostrar l'Administració des del proper exercici pressupostari, escenificat per l'esmena 9, sisena del grup de Terceravia del redactat inicial.

Per molta contenció i rigor que intentem aportar en l'elaboració del projecte del pressupost del 2021 el que fa als capítols 1, 2 i 4, és del tot impossible al nostre entendre poder aconseguir un 10% global de reducció respecte al liquidat 2020, sense haver de recórrer a

acomiadaments, qual cosa no entra en cap de les intencions dels grups de la coalició.

Racionalitzar i millorar, sí; acomiadar, no. Hi ha altres fórmules per racionalitzar i la ministra Judith Pallarés al capdavant del ministeri de Funció Pública fa dies que hi treballa. En breu podrem conèixer els fruits del seu treball sempre escoltant i debatent amb els diferents col·lectius implicats a fi d'arribar a trobades d'entesa per assegurar el futur de tots els implicats, així com el futur de les pròximes generacions de funcionaris.

Finalment hem de dir que s'ha treballat amb bona sintonia i també bona predisposició per part de tots els grups en arribar a acords ja que tots hem cedit en les intencions inicials per arribar a obtenir el millor text possible per aquesta llei.

Per aquesta raó, el Grup Parlamentari Liberal votarà a favor d'aquest projecte de llei i demano a la resta de grups que també donin suport al text final.

Pel que fa al Grup Terceravia que m'ha avançat en el discurs, ja ens ho han avançat i els hi agraeixo aquesta predisposició.

Demano també al Grup Socialdemòcrata si es pot afegir en aquesta mateixa demanda.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sra. Judith Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Gràcies Sra. síndica.

Bé doncs avui debatem aquest Projecte de llei de mesures de racionalització econòmica i recursos humans del sector públic i de reducció salarial dels càrrecs electes i de lliure designació de les entitats públiques.

Des del punt de vista de l'encomana a la que s'han referit els oradors que m'han precedit, l'encomana que s'establia a la llei omnibus 2, crec que és interessant de remarcar que aquest projecte de llei aborda dos àmbits materials rellevants o prioritaris des del nostre punt de vista.

D'una banda hi ha la racionalització econòmica de recursos humans del sector públic, que celebrem que aquest projecte de llei acabi fent extensiu aquesta capacitat de fer plans de reestructuració a altres entitats que no deixen de ser públiques i que abans d'aquesta llei potser ens podríem trobar en situacions certament compromeses pel que fa a aplicar aquests plans de reestructuració que ja preveu la llei de la

funció pública. I per tant, una mesura molt encertada i molt positiva.

Pel que fa a la reducció salarial dels càrrecs electes i de lliure designació relatiu a aquest àmbit material de la llei, introduïem des del Partit Socialdemòcrata una esmena que el que pretenia és d'una banda, aportar més seguretat jurídica perquè la definició de càrrecs de lliure designació no està continguda a la norma o no n'estava, i per tant un dels efectes de la seguretat jurídica entenem que millorava el text. I d'altra banda, el que em pretès és fer un petit reajustament tècnic en la línia del que ja s'està fent per l'IRPF o del que han fet amb la llei de mesures amb l'òmnibus 2 de gravar, no per sota d'aquell mínim exempt que ens establia el projecte de llei, que el Govern fixava en 4.000 euros, sinó ajustant els percentatges, evitar situacions injustes que ja ens havíem trobat amb d'altres lleis de contenció de la despesa, insisteixo, ajustant aquests percentatges, gravar només l'escreix d'aquests 4.000 euros que el Govern ens proposava com a mínim exempt.

Tornant a l'encomana de la llei òmnibus 2, ja des del Partit Socialdemòcrata vam fer una esmena en el sentit d'aquesta encomana que avui ens ocupa, perquè més enllà d'establir mesures de reducció de contenció de salaris, nosaltres pensàvem que era interessant ordenar a partir de nivells de classificació objectius, els diferents llocs de treball, tal com passa amb la funció pública, a partir de la llei de la funció pública.

Aquesta esmena no es va considerar amb la llei òmnibus 2 i per tant entenem que aquesta encomana des del punt de vista estricte del Partit Socialdemòcrata, per tant una qüestió de matís, però nosaltres així ho entenem, entenem que es queda curta. És a dir que ja que ens posem a abordar com definim, com dimensionem el nostre sector públic, hauríem de fer-ho sota criteris objectius i quan dic objectius estem parlant de classificacions salarials organitzades sota criteris de competència i de responsabilitat i més enllà d'aquests criteris objectius fer un apunt també a la transparència, a la que em referiré tot seguit.

Quan estem parlant d'objectivar aquest sector públic, el que entenem és que no pot anar més al fer una feina, i s'ha de fer una feina profunda, o pot anar a més direccions que no tenen gent a sota de la direcció a qui dirigir, no pot anar més serveis que tenen realment càrregues de treball molt diferenciades i per tant ens trobem uns serveis que estan molt saturats, i per contra, d'altres que s'ha de reajustar la seva feina perquè la seva càrrega de treball no és prou important i doncs, per tant, creiem que fa falta no només a la funció pública sinó extrapolant-ho a tot allò que són

organismes, entitats públiques, un treball d'objectivació.

Parlava de la transparència. Quan tenim pendent una llei de transparència que està a tràmit parlamentari i crec que la llei que avui estem debatent reforça el posicionament que hem de mirar de ser absolutament transparents i quan dic absolutament dic a tots els nivells transparents amb la gestió del públic i sobretot amb la gestió dels diners públics.

És a dir, entenc que la ciutadania estigui preocupada per saber quins polítics estan governant, quins currículums formatius i professionals tenen, quins salaris els correspon -hem de ser absolutament curosos amb la definició i la publicació dels nostres salaris, perquè no oblidem que finalment els salaris són públics- i, per tant, és dret de qualsevol ciutadà de fiscalitzar allò que és seu i l'Estat és per definició patrimoni de la ciutadania.

Per tant, la transparència i els criteris objectius són el que entenem que ha de permetre que la ciutadania pugui jutjar amb criteri la nostra tasca, la tasca del sector públic, els salaris que es perceben, etc.

Malgrat aquesta llei entenem que en l'encomana, és a dir la llei òmnibus 2, es quedava curta en l'encomana, insisteixo, per aquesta manca d'obligació de ser objectius i en espera del desenvolupament de la llei de transparència que també tenim un camí per recórrer, des del Partit Socialdemòcrata entenem que aquesta llei és un gest de solidaritat. És a dir, ara mateix estem immersos en una crisi que ha estat sanitària en primera instància tot i que no podem deixar de pensar que ja no ho és, però que sí, que ja està esdevenint una crisi econòmica prou important com perquè la classe política no faci prova d'aquesta solidaritat i a l'entendre la dificultat que ha de patir la ciutadania i que per tant ens solidaritzem i empatitzem amb aquesta dificultat real i econòmica que han de patir moltes famílies del nostre país.

Parlem de solidaritat i empatia perquè entenem que l'impacte real econòmic d'aquesta llei no és el que ha d'aportar la solució a aquesta crisi. Crec que ara més que mai la solució passa per consolidar un Estat. Al nostre entendre no és cap secret un Estat fort. Hem de reveure el nostre model econòmic, hem de reveure les nostres estructures d'Estat i, insisteixo, com a mínim des del Partit Socialdemòcrata, des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, no deixarem de defensar un Estat fort, un anar en contra del primerament del públic perquè entenem que en situacions de crisi han vist com la sanitat, com l'educació que aquesta tarda ens han ocupat, han de ser prou sòlids com perquè no trontollin davant de situacions de dificultat.

Per tant, encara que pensem que cal un treball més ampli pel que fa a la recerca d'un model eficient del nostre sector públic, des del Partit Socialdemòcrata votarem a favor d'aquest projecte de llei.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies Sra. consellera.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Carles Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sra. síndica.

D'una manera o altra tots els grups parlamentaris han exposat que el que viu el món és una situació excepcional i sense precedents.

D'altres vegades la humanitat havia viscut pandèmies més o menys similars amb més o menys impacte social o econòmic, però el món interconnectat i globalitzat que tenim avui ha fet que aquesta fos simultània arreu dels continents.

Lògicament, aquí a Andorra, al Principat, no ha quedat salvat de l'impacte sanitari, humà, social i econòmic d'aquesta crisi. Tot el contrari, el nostre país ha hagut de patir unes severes conseqüències per a les persones i les famílies, també per les empreses, els assalariats i els autònoms.

Ha estat per aquest motiu que el Govern ha adoptat mesures excepcionals i històriques, decisions excepcionals i transversals que pretenen minimitzar l'impacte de la crisi sanitària, social i econòmica. Decisions preses des del sentit comú, pensant en tothom i amb la voluntat del màxim consens polític.

Així l'Estat andorrà ha mobilitzat vora de 400 milions d'euros per pal·liar els efectes de la pandèmia. Milions d'euros mobilitzats en forma de suport a les famílies, als autònoms, a les empreses i als seus treballadors. Mesures que sumades al que es deixarà d'ingressar eleven el dèficit públic per a l'any 2020 a 111 milions d'euros.

I és que no ens hem d'enganyar, aquesta realitat posa a l'Estat en tensió financera i per tant el Govern, el Consell General, els comuns i totes les institucions tenim l'obligació de prioritzar els recursos. És a dir, reconfigurar els seus comptes públics tant pel que fa als ingressos com a les despeses.

Igual que han hagut de fer les famílies i empreses del país amb les seves pròpies situacions personals i individuals, les administracions i altres entitats públiques han de fer el mateix, contenir la despesa pública i aplicar mesures de racionalització perquè els recursos econòmics es destinin de manera eficient a

seguir sortint d'aquesta crisi i recuperar el camí positiu en l'activitat econòmica.

Perquè amb tot, i malgrat els importants esforços públics i privats, la primera onada de la pandèmia ha suposat que moltes persones hagin vist reduït els seus ingressos, ja sigui perquè les seves empreses s'han acollit a un ERTO, perquè no podien obrir el seu comerç, o perquè són autònoms i els seus ingressos han baixat molt durant el confinament, o simplement perquè s'han quedat sense feina.

Ja hem pogut sentir l'impacte que ha deixat aquesta crisi i ens podem imaginar les conseqüències i les seqüeles els propers mesos. Per això, s'han d'encarar correctament els recursos públics per atenuar-ne totes les conseqüències aquest any i l'any vinent. És per tant indispensable suprimir o reconduir determinades accions i projectes previstos al full de ruta per aquest any i de tota la legislatura.

Un dels conceptes més repetits i més emprats durant el període de confinament fou el de al corresponsabilitat. Les crides fetes pel propi Govern perquè ens quedéssim a casa o perquè féssim servir les mascaretes partien de la corresponsabilitat. Les solucions a la crisi donades a través de les lleis votades en aquest mateix Consell estaven basades en la corresponsabilitat de tothom. Les diverses fases de control de la pandèmia i de recuperació de l'activitat ordinària han estat reeixides gràcies a la corresponsabilitat, i és des d'aquesta base la de la corresponsabilitat. I si m'ho deixen dir, també de l'empatia i també de l'exemplaritat, és des d'aquesta base que el Govern porta aquesta llei de rebaixa de les retribucions dels representants polítics i càrrecs de lliure designació, a votació en aquest Consell General.

Però, a més de corresponsabilitat també ho proposem per coherència amb el moment que vivim tot i saber dues coses. Per una banda, que sempre hi haurà qui ho trobarà insuficient, per l'altra cal dir que en molts casos a les persones a qui aquesta llei els rebaixa els sous han treballat de forma extraordinària, intensíssima i també exemplar durant aquests mesos de crisi excepcional. És des d'aquí també que els hi ho agraïm sincerament.

Però reduir-nos als salaris és una acció de justícia compartida, d'aquesta corresponsabilitat que els hi deia. I també serveix per contribuir a la solidaritat econòmica que han mostrat els nostres ciutadans per tal de tenir recursos econòmics sanitaris i humans suficients per superar la crisi i afrontar un possible rebrot amb plena garantia de recuperació.

Però també és un compromís final quarta de la Llei 5/2020, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària encarregava al Govern elaborar un projecte de llei que establís

mesures de contenció o reducció dels salaris dels càrrecs electes o de lliure designació que treballen prop de les administracions públiques i altres entitats públiques.

ja entrant a explicar el contingut de la llei, el text que avui votem estableix una reducció dels salaris de tots els polítics d'entre el 10 i el 20%. Aquests són pels sous compresos entre el mes de juny i finals d'aquest d'any. En el cas de Govern, el Consell de Ministres ha decidit que aquesta reducció sigui del 15% per tots els càrrecs i del 20% pel cap de Govern.

El Consell General i per acord de la Junta de Presidents la reducció serà de 10 pels consellers, del 15 pels presidents de grups parlamentaris i del 20% per la síndica general i la subsíndica general.

Paral·lelament, la llei també afecta als càrrecs de lliure designació assessors i personal de relació especial, amb els mateixos mínims i màxims, però amb trams salarials.

La llei també especifica que les administracions i entitats públiques Govern i òrgans sota la seva direcció, organismes autònoms, parapúbliques i organismes, institucions i entitats i societats públiques participades pel Govern han d'elaborar plans de racionalització econòmica i d'ordenació dels recursos humans. Aquests plans han d'encarar-se a l'optimització de recursos, avançar en la digitalització i modernització de l'Administració, així com en l'impuls de l'economia verda. Dits plans poden incloure la supressió o fusió, desaparició d'estructures, modificació o supressió de llocs de treball, mobilitat o re assignació d'efectius, programes de formació, suspensió d'incorporacions per excedències, prestació de serveis a temps parcial i possibles pre jubilacions.

El projecte de llei té una disposició final que encomana al Consell General, als comuns, al Consell superior de la Justícia, al Tribunal Constitucional, tenint en compte la seva autonomia financera i pressupostària dictada per la Constitució, puguin adoptar les mateixes mesures de reducció salarials i plans de racionalització.

Esperem des d'aquí que totes i cadascuna d'aquestes institucions, especialment aquells poders més allunyats del dia a dia dels ciutadans, però de vital importància per al bon funcionament de la convivència democràtica, segueixin la recomanació de rebaixa dels seus respectius sous tal com aquest Consell General els hi demanarà avui. Parlo concretament del Consell Superior de la Justícia i del Tribunal Constitucional.

Estem convençuts que no decebran en el compliment de l'encàrrec de corresponsabilitat que tots unànimement demanem.

Per acabar, el text que avui votem també afegeix disposicions addicionals que en primer lloc són per finançar les despeses de l'adhesió al Banc de desenvolupament del Consell d'Europa: 710.000 euros per aquest any 2020 i la resta 2,1 milions d'euros repartits en l'exercici 2021, 22 i 23.

I en segon lloc facilita la gestió del segon programa d'aval per empreses que, recordem, són un total de 230 milions que es cobreixen en endeutament.

I en tercer lloc, per emetre deute públic o concretament, concretar operacions de crèdit derivades de la crisi per valor màxim de 350 milions d'euros.

És aquí on es clarifica la interpretació de quin deute s'ha de considerar en el càlcul dels límits d'endeutament previstos en la llei de sostenibilitat de les finances públiques. Perquè l'objectiu és que, per exemple, si tenim una pòlissa de crèdit de 100 milions d'euros i només està disposada en 10 milions, han de comptabilitzar dins els límits de deute només els 10 milions.

Per últim, les disposicions addicionals amb rang de llei qualificada es declaren hàbils, com ha dit la Sra. ministra, els dies 1 a 15 d'agost per totes les actuacions judicials. A la vegada es declaren preferents tots els procediments vinculants a les conseqüències de la pandèmia, especialment relacionades amb el dret de família, com poden ser el règim de visites, custòdia compartida, règim alimentari dels fills, així com els instruments de crèdit bancari, com podria ser la manca de reconeixement de carències per part dels bancs.

Senyores i senyors consellers, aquesta és una llei que tanca un cicle, tanca el cercle del primer període de Covid, marcat per la urgència i la inoperativitat de la vida ordinària a la que el costum ens havia portat a assenyalar com el nostre dia a dia, com la nostra vida normal.

El nostre copríncep episcopal ens recordava durant el funeral d'Estat per les persones que han mort durant aquest període, que cal agrair enormement el treball incansable de tots els nostres herois, del personal sanitari, dels cossos especials, de les persones que s'han dedicat a desinfectar espais públics i privats, dels treballadors dels sectors essencials que ens portaven el correu, el transport o que mantenien oberts supermercats i farmàcies, entre altres.

Alhora cal tenir molt present el drama que ha suposat per a moltes persones la mort d'una persona estimada des de la solitud del seu entorn i la impossibilitat de vetllar-los i acomiadar-se com es faria en un moment normal.

Des d'aquí, i en nom del Grup Parlamentari Demòcrata, ens afegim al seu record i condol.

Ara que ja hem superat aquesta primera fase, però sense oblidar el que hem passat, reprenem una vida social i econòmica des d'una nova normalitat. I òbviament caldran noves lleis, caldrà un nou guió per afrontar aquesta nova situació, un guió pensat, raonat i coordinat sense les improvisacions fruit de la inexperiència, front un fet mai viscut. Caldran també nous ajustos per anar adaptant-nos a aquest nou món, i també caldran noves idees per un nou model de creixement econòmic que complementi i completi els ja existents. Però sobretot caldrà l'esforç i el rigor que ha caracteritzat a la societat i als ciutadans d'Andorra durant aquests temps complexos, doncs, entre tots i des de la corresponsabilitat que els hi deia abans, serem capaços de trobar el punt just de les coses.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Enseñat.

Segon torn d'intervencions.

Pel Govern, Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sra. síndica.

Penso que poc més podem afegir a aquest debat. Considero i he d'agrair, doncs, el suport de tota la Cambra en aquesta qüestió i totes les intervencions han mostrat i han posat de manifest que aquest text ha estat àmpliament debatut i considerat des de moltes perspectives.

És cert que s'hagués volgut anar-hi molt més enllà en alguns aspectes, en un principi. El Sr. Camp comentava el tema de la recomanació, però també tenim i crec que ha respost a la mateixa qüestió el Sr. Marc Magallón quan enteníem que hi ha una qüestió de principi constitucional en el qual es vol convidar a què totes les altres entitats s'hi sumin pel fet que considerem que aquest acte, que com també s'ha explicat molt bé, és un gest de solidaritat i de sumar-nos en totes les mesures que s'han hagut de prendre durant aquests mesos.

Penso que ja és evident, perquè així ho han fet públic altres organismes que s'hi sumaran i alguns ja estan fent i mirant com prendre aquestes mesures. Per tant, crec que és positiu veure que tot i que la llei s'aprovi avui, doncs, tothom s'ha posat a considerar des de les institucions, com sumar-se a aquesta iniciativa.

És molt cert també, com comentava la Sra. Salazar, que no és en si l'impacte econòmic que és menor que tindrà aquest resultat, que avui votem, sinó que és

aquests gest de solidaritat o de justícia compartida que també comentava el Sr. Enseñat en la seva intervenció, al qual s'està procedint avui.

Tot i així, hi ha una feina que s'inicia en aquest aspecte, en aquests plans de racionalització que ens han de portar a fer que totes les entitats públiques, més enllà que únicament l'Administració general i la cobertura que té per pròpia llei, pròpia de la llei de funció pública, sinó que tots els organismes que gestionen diners públics, també facin aquests plans de racionalització, d'ordenació i de considerar, doncs, com es podran optimitzar i objectivitzar molt millor les tasques de tothom i com arribar a ser més eficients retenint en mirar, doncs, aquests objectius que també aquesta Cambra ha defensat en moltes ocasions en relació a tenir una Andorra, també, més gestionada cap a aquests objectius de l'agenda 2030 o una economia més verda, més digital, que faciliti aquest estalvi a curt i més llarg termini, i que també ens ajudi a reconduir aquesta despesa que ara serà necessària, precisament per dotar l'Administració que els seus recursos públics vagin adreçats a altres qüestions, doncs, que possiblement seran més necessàries, com són l'atenció social o altres aspectes de la nostra ciutadania.

Doncs, si no hi ha cap més intervenció, agraeixo a tots els grups parlamentaris la feina que s'ha fet en aquesta Cambra i que es pugui dur a terme doncs amb el suport de tothom totes aquestes mesures.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies Sra. ministra.

Alguna intervenció per part dels grups...

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laureadiana + Independents, Sr. Joan Carles Camp.

El Sr. Joan Carles Camp:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Només és per puntualitzar una miqueta. Tots estem d'acord de que s'havia de fer un gest però doncs sortim d'una disposició final quarta de l'última llei que es va votar sobre aquestes mesures, i clar a nosaltres ens costa molt que una llei, per exemple l'article 1, una llei recomana, és a dir encomana i recomana. Les lleis no són per encomanar ni per recomanar, són per complir. Nosaltres ho entenem així. Sabem que hi ha un problema de què doncs molts organismes tenen independència, però s'hagués hagut d'anar una mica més enllà en aquest aspecte.

Sabem que s'ha fet un gest en quant a la graella del salaris dels càrrecs electes i doncs de lliure designació.

Té una temporalitat. Això s'acaba el dia 30 de desembre.

La pregunta és: el dia 30 de desembre haurà acabat la pandèmia?

Jo crec que no, malauradament no, *ojalà*.

Després ho he comentat una mica, va en referència a l'article 1: "*Les entitats que regulen directa o indirectament poden...*", -escolti, poden o no poden.

Podem dir que ho han de fer, han de fer, no poden, perquè es pot o no es pot. Si un vol, amb bona voluntat podrà en certs organismes que vostès han dit, però si un no vol, no ho farà. Per tant, no seria massa just, sobretot tenint en compte doncs la reducció del PIB que tindrem. La nostra cadena de producció s'ha trencat, tindrem una davallada del PIB, *ojalà* que la tinguem el mínim possible, però com a mínim serà un 10%. Vostès mateixos han reconegut que tindrem un menyscapse amb impostos important que vostès estan comentant de l'ordre del 20%. Per tant doncs al nostre entendre ja ho han dit vostès també que es pugui anar més enllà o menys enllà, però ens hagués agradat la situació és prou greu que s'hagués anat una mica més enllà. Es modifica també la llei de sostenibilitat de finances públiques i estabilitat pressupostària, també s'hagués pogut treballar en altres aspectes sense modificar-la i després doncs també hi ha algunes esmenes tècniques que el mateix personal de la casa ens diu que les disposicions derogatòries han de ser clares, precises i concises i que no han de donar marge a interpretabilitat.

Sabem que a tots ens ha agafat de cop, però penso que haguéssim hagut de fer un pas més. Ho dic en aquest sentit, us continuarem donant suport perquè no és d'altra manera i no és sense un altre sentit que volem treballar en benefici del país. I totes les aportacions que hem fet, les hem fet en aquest sentit.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Camp.

Algun altre grup...

Cap altra intervenció...

Sra. Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sra. síndica.

Segurament Sr. Camp compartim gran part de l'aportació en relació a anar-hi més lluny. De fet, sí que és cert que algunes de les mesures arriben fins a finals d'any, però els plans d'ordenació, tot i tenir una demanda de què tingui una afectació amb la liquidació d'aquest any i també pel pressupost de l'any

2021, estem segurs que moltes de les estructures millorin formalment la seva estructura i la seva forma de treballar i també que hi hagi per un futur, tenir uns plans i una estructuració que vagi molt més enllà del que fem ara. Aquí és on podem treballar per arribar allà on vostè comentava, per anar-hi més enllà. És cert que algunes entitats a les quals nosaltres demanem i on diem que poden aplicar, com feia aquesta referència o si l'han d'aplicar, hem de tenir en compte també que no tots els organismes es basen sota la llei de funció pública, sinó que la relació amb els treballadors i els seus propis criteris que tenen d'autonomia, la seva gestió, els consells d'administració, funcionen cadascú amb la seva pròpia normativa, molts sota el criteri de la llei de relacions laborals, on alguns principis no són els mateixos, ni criteris per implementar que té la llei de funció pública, i per tant s'havia d'establir uns criteris en els quals es pogués acompanyar més enllà d'aquesta llei de funció pública als altres organismes. Tot i així per la seva tranquil·litat també comentar-li que molts d'aquests plans de racionalització també estaran liderats pel Govern perquè forma part d'aquests organismes públics. I allà on el Govern hi pugui incidir farà el seguiment i la implementació d'aquests criteris segons la seva pròpia normativa. Per tant, aquí és cert, s'ha d'arribar més enllà i és el que comentava, començarem a treballar a partir d'ara. I aquesta feina arribarà molt més enllà del mes de desembre.

Per tant jo penso que les seves aportacions evidentment a qüestions de tècnica legislativa que també hi ha un tema en relació al que comentàvem de la qüestió de cada entitat, conservar la seva pròpia autonomia de gestió pressupostària financera i també la seva pròpia norma, els seus propis estatuts i la seva pròpia reglamentació que fa que algunes qüestions o disposicions de la Llei de funció pública no es puguin aplicar directament. Per tant, aquesta visió, aquests criteris que sí que marca la llei són els que han d'inspirar també a aquests organismes en els quals també Govern tindrà molt a dir per poder treballar en aquesta direcció.

I torno a reiterar que agraeixo també el suport per part de tota la feina que el seu grup també ha manifestat durant el treball d'aquesta llei que penso que també ha estat molt positiu i que ens portarà a seguir discutint algunes d'aquestes qüestions segurament durant el debat pressupostari que tindrem en els propers mesos i on veurem com s'ha pogut començar a implementar part del manament d'aquesta llei en aquests plans de racionalització.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Pallarès.

Alguna altra intervenció...

Acabades les intervencions i si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació del projecte de llei per assentiment.

Declaro aprovat el projecte de llei.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Bona nit.

(Són les 20.31h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877